

ZLATOPOLJČAN

JUNIJ 2021

LETO XXXII



Novo urejeno semaforizirano križišče pri piceriji GORENC

Foto: KP

IZ VSEBINE:

- načrti za prihodnost na Zlatem polju
- Slavka Kopač praznovala 100 letnico rojstva
- cepite se in s tem zaščitite sebe in svoje bližnje
- dogajanje v javnih ustanovah na Zlatem polju

Se vrača stara normalnost?

Spoštovani prebivalke in prebivalci Zlatega polja, vsi, ki imate tu delovna mesta ali pa uporabljate storitve tu obstoječih zavodov – šolskih, zdravstvenih pa tudi drugih – storitvenih in morda celo proizvodnih, ki zanje najbrž še vemo ne, pozdravljeni na začetku poletja v drugem letu tega čudnega Covid obdobja.

Virus

Pozdravljeni v dobesečnem smislu, saj smo doživeli in preživeli ta čas, podoben tistemu izpred stotih let, le da smo zdaj kot družba imeli nekaj več znanja in sposobnosti ubraniti se pred boleznijo, ki nam je v letu in pol vzela veliko človeških radosti – druženja, obiskovanja prireditev, nam vsilila delo od doma, kjer je bilo to mogoče, nam zapovedala fizično razdaljo in prepoved dotika in objema, potovanj celo med občinami in še mnogo tega.

Poletje je čas, ko se vse to še bolj občuti, a nam na srečo v zadnjih mesecih lepšo prihodnost omogoča cepljenje z različnimi cepivi zoper vsiljivi virus in morda nam bo to prihranilo ponoven zagon epidemije, kakršen se je zgodil po lanskem poletju. Žal v preobilici informacij, ki so velikokrat tudi dezinformacije, pri čemer nestrokovnjak težko najde resnico ali znanstveno potrjeno dejstvo, veliko ljudi bolj verjame raznim teorijam o škodljivosti cepiv kot že več kot stoletje uspešnim učinkom cepljenja, od Pasteurja sredi devetnajstega stoletja naprej. S cepljenjem je bilo preprečeno milijone smrti ali težkih bolezni, od stekline, antraksa, davice, otroške paralize, ošpic, tetanusa, itd, v zadnji desetletjih tudi zoper raka materničnega vratu, klopnega meningitisa in od letos tudi Covida-19. Pomislek, da so bile različice teh cepiv razvite prehitro, zbledi spričo dejstva, da tehnologija in biokemija in vse vrste postopkov, potrebnih za kaj takega, v našem času napreduje z gigantskimi koraki, in da so bili pogumni prostovoljci v desettisočih poskusni zajčki, ki so praktično brez težav prenesli cepljenje in ob okužbi zboleli le za »prehladom«, ki ni zahteval bolnišničnega zdravljenja ali celo priklopa na predihavanje, kar je bil zadnji ukrep pomoči najhuje obolelim, a jim ni vedno pomagal – več kot štirim tisoč državljanom ni uspelo premagati tega nebodigatreba.

Kaj pa zdaj in v bodoče

Pol letošnjega leta je minilo, še vedno polnega ukrepov, ki smo jim komaj uspeli slediti, še vedno brez možnosti najti poti do dejavnosti, ki so bile prejšnje čase normalne. Na srečo pa smo v krajevni skupnosti še vseeno poskušali opozarjati na potrebe krajanov, na nujne posege v naše okolje in na potencialne izboljšave. Uspeli

smo se dogovoriti za dodatna parkirna mesta med bloki v osrednjem delu KS, ki so pri nas kronična težava vsaj zadnja desetletja, upamo pa tudi na postopno širitev modre cone z Gosposvetske na osrednji del KS – Levstikove, F. Rozmana - Staneta, Gradnikove in Kidričeve.

Občinsko vodstvo pa na Zlatem polju vidi tudi precej priložnosti za nove mestne pridobitve – tako nas verjetno čaka obsežna gradnja nasproti porodnišnice – projekt Severna vrata, v izdelavi je projekt novega doma starejših občanov severno od OŠ F. Prešerna, v malo bolj oddaljeni prihodnosti se celo ponujamo za izgradnjo nove gorenjske bolnišnice.

Več o tem v prispevku predsednika sveta KS in Mestne občine Kranj.

(ZK)

Beseda predsednika sveta KS Zlato polje:



Spoštovani sokrajani!

Kot da smo ravnokar izdali decembrsko glasilo in že je pred nami poletna številka. Čas, ki je bil poseben in nas je s pandemijo zaznamoval, nam postavi nova merila in standarde, res hitro teče.

Želimo si, da se bo situacija okoli pandemije končno umirila, da se bomo sprostili in začeli uživati v vsakdanjih stvareh in še posebej v medsebojnem druženju.

V času, ki nas je precej izoliral in nam preprečil druženje, pa smo bili kot vaši predstavniki praktično ves čas aktivni in lahko se pohvalimo, da nam je z mestno upravo

uspelo dogovoriti nekaj pomembnih projektov, predvsem takih, ki nam bodo v naši krajevni skupnosti omogočili bolj kakovostno bivanje.

Spisek projektov, za katere smo se zavzemali in smo vam ga predstavili v decembrski izdaji našega glasila, smo uspeli skrajšati. To pomeni, da bodo v kratkem, predvidoma preko poletja, nekateri projekti izvedeni, nekateri pa so že bili.

Še posebej smo zadovoljni z urejanjem problematike parkiranja, kot ste verjetno mnogi že ugotovili, smo do sedaj že uspeli:

1. Pridobiti 13 parkirnih mest pred bivšo kavarno Slonček. Kot veste, je bilo območje v modri coni parkiranja, dovoljeni so bili le kratkotrajni postanki. Z mestno upravo smo se dogovorili, da se je več kot polovica parkirnih mest umaknila iz modre cone in je sedaj na razpolago stanovalcem.



2. V dogovoru z mestno upravo, smo se organizirali in na področju Gradnikove 2 - 4, Gradnikove 11, F. Rozmana - Staneta 5 - 7 in Ul. 1. avgusta 3 - 5, pobrali podpise lastnikov stanovanj, ki so v veliki večini podprli projekt izgradnje novih parkirnih mest. Obstoječe parkirišče se bo torej razširilo in pridobili bomo 16 - 20

novih parkirnih mest.

Zelo dobro se zavedamo, kako pomembno je ohranjanje zelenih površin, hkrati pa se zavedamo tudi problema parkiranja v naselju, ki je bilo zgrajeno v letih, ko niti vsaka družina še ni imela lastnega avtomobila. Danes je slika žal drugačna in sklepanje kompromisov je tako edina pot do reševanja problematike parkiranja, s katero se žal srečujemo. Ob koncu novega – podaljšanega parkirišča bi



še vedno potekala urejena - tlakovana pešpot in pred kratkim posajena drevesa bodo na tej travnati površini še vedno našla svoje mesto. Projekt je tik pred pričetkom izvajanja del.

3. Ravno tako smo z istimi razlogi pobrali tudi soglasja stanovalcev Gradnikove 5. V kraku, ki meji na kitajsko restavracijo, bomo pridobili še 4 urejena parkirna mesta.

Tudi tukaj žal na račun zelenih površin, a kot v prejšnji točki napisano, kompromisi so žal nujni, potrebe po parkirnih mestih pa zares velike.

Projekt je tik pred pričetkom izvajanja del.



4. Tik pred izvedbo je tudi projekt podrtja drevesa ob bloku št. 13 na Gosposvetski ulici, kjer se stanovalci že nekaj let soočajo s problematično bližino drevesa, ki negativno vpliva na njihovo bivanje in hkrati povzroča škodo na fasadi in balkonih bloka. Pri pogajanjih za takšen razplet in pristanek pristojnih služb k podrtju drevesa, je bila pomembna tudi zaveza stanovalcev bloka, da bodo na mestu v bližini, ki ga bodo pristojni določili, posadili novo drevo. S spoštovanjem te odločitve bomo pokazali, da smo odgovoren sogovornik pri oblikovanju naše sredine, v kateri bivamo.



Pri tem projektu pa je seveda še kako pomembno tudi dejstvo, da bo komunala na mestu poseka uredila površino v tri nova parkirna mesta.

Tudi ta projekt je tik pred realizacijo.

Z do sedaj opisanimi projekti smo skupaj zagotovili do 27 novih parkirnih mest. Ponosni smo na to številko in še naprej se bomo posvečali reševanju te problematike v našem naselju. Kot veste, smo z delno vzpostavitvijo modre cone že nekoliko omilili problem parkiranja za stanovalce Gosposvetske ulice 11 -19 in naš cilj je, da v

dogovoru z mestno upravo v naslednjem letu in pol vzpostavimo modro cono na še preostalem delu naselja med Gosposvetsko ulico, Koroško in Kidričevo cesto.

Glede parkirišč pa se dogovarjamo tudi za reševanje problema med bloki na ulici Zlato polje, kjer je ta problematika še posebej pereča. Predlagali smo izvedbo študije, kako sploh umestiti parkirna mesta na tako malo prostora. Pri tem smo prišli na idejo, da se občinsko zemljišče, nad križiščem za Lidl in potjo, ki se spušča v naselje in na katerem so sedaj vrtički, spremeni v nova parkirna mesta. Pričetek izvedbe tega projekta bi lahko realno pričakovali v letu 2023/24. Pridobili bi kar nekaj parkirnih mest tik ob naselju. Za projekt je mestna uprava že podala pozitiven predlog.

Kot ste lahko opazili, se je tudi pričelo z izvedbo preplastitve asfaltne sprehajalne poti ob Koroški cesti (od Stošičevega spomenika do Slončka). Zaenkrat je bil preplaščen le zgornji del poti, ki je bil tudi v najslabšem stanju, realizacijo preplastitve preostalega dela pa so nam obljubili za naslednje leto. Trudili se bomo, da bo obljuba izpolnjena.



Na Kidričevi cesti je del asfaltne površine ob bloku št. 24 v zelo slabem stanju. Ob njihovem vhodu in v nadaljevanju pešpoti do bloka na Gosposvetski št. 11, že dve leti opozarjamo mestno upravo na izredno slabo situacijo. Del asfaltne površine se je posedel in je sedaj nižji od okoliške zelenice. Ob vsakem dežju tam stoji voda in ljudje morajo hoditi po zelenici.

Žal se je ugotovilo, da je ta parcela in

zemljišče okrog bloka v lasti Elektra Gorenjske in zato občina nima nikakršnih pristojnosti za izvajanje del na tej parceli. Stanovalci, ki so stanovanja odkupili od omenjenega podjetja, se bodo morali sami dogovarjati za aktivnosti na tem območju. Seveda smo jim na krajevni skupnosti pripravljeni pomagati, kolikor bo pač v naši moči in v naši pristojnosti.



Parkirišča iz travnih plošč in asfaltne površine na Gosposvetski št. 17 in št. 19 so v zares slabem stanju. V zadnjih dveh letih našega mandata smo imeli že nekaj ogledov in razprav glede rešitve tega problema in večkrat nam je bilo obljubljeno, da se bo nekaj storilo.

Z predstavniki občine smo se uspeli dogovoriti, da bodo na tem področju opravljena najbolj nujna vzdrževalna dela, da se vsaj delno sanira asfalt in del tlakovanih parkirišč, ki so v slabem stanju. Tudi ta dela naj bi se izvedla še letos.



Pred vhodom na Gradnikovi 11 so na uvozu na parkirišča betonske mulde popolnoma uničene. Beton je z leti propadel, s tem pa je onemogočeno tudi normalno odvodnjavanje. Nujno jih je potrebno zamenjati in delno popraviti posedke na parkirnih mestih in s tem omogočiti normalno odtekanje meteorne vode.

Nujna dela se bodo izvedla istočasno s širitvijo parkirišča.



Tudi za letošnje leto smo planirali izvedbo nekaterih dogodkov, da bi se lahko krajani Zlatega polja tudi bolj intenzivno družili in spoznavali med seboj.

Za letošnji praznik krajevne skupnosti, ki ga praznujemo 9. junija, smo predvideli druženje z veselico, v naselju bi se pripravil prostor, igrala bi živa glasba in seveda ne bi manjkalo jedače in pijače. Žal je dogodek odpadel, saj so določeni ukrepi še vedno v veljavi in ne moremo na takšnem dogodku zagotoviti 10 m² prostora na osebo. Še naprej pa ostajamo optimisti in morda nam celo v letošnjem poletju oziroma jeseni uspe organizirati en takšen dogodek. O poteku dogodkov vas bomo obvestili, upamo, da celo z vabilom, da se ga udeležite.

Zame osebno in za svetnike naše krajevne skupnosti pa je predvsem pomembno, kako vi vidite naše delo, koliko ste z njim zadovoljni. Predvsem nam je pomembno izpolnjevanje naših obljub in ciljev, ki smo si jih zadali v tem mandatu. Nekaj rezultatov naših aktivnosti se lahko opazi v vsakodnevnom življenju, nekatere aktivnosti pa so na prvi pogled skrite, a vseeno potekajo v naše skupno zadovoljstvo.

V svojem imenu in v imenu svetnikov naše krajevne skupnosti, vam želim veselo, toplo in srečno poletje ter čestitke ob krajevnem prazniku KS Zlato polje.

Gorazd Copek
Predsednik sveta KSZP



Severna vrata – pozdrav obiskovalcem mesta, boljši pogoji za zdravstvo

Mestna občina Kranj z razpisom javno-zasebnega partnerstva išče zasebnega partnerja za uresničitev projekta Severna vrata, izgradnjo poslovno-stanovanjskega kompleksa s tremi stolpiči in podzemno garažo. V delu kompleksa bodo nujno potrebni prostori za Osnovno zdravstvo Gorenjske (OZG) in Gorenjske lekarne (GL), medtem ko bodo vsebino in površino v preostalem delu dorekli v dogovoru z zasebnim partnerjem.

Javni zavod Osnovno zdravstvo Gorenjske (OZG), ki na območju Mestne občine Kranj (MOK) izvaja primarno in delno tudi sekundarno zdravstveno oskrbo v okviru Zdravstvenega doma Kranj, se sooča s pomanjkanjem ustreznih zdravstvenih prostorov. Nujno potrebuje prostore za razvojno ambulantno, mentalno-higienski center, pedopsihiatrijo, patronažno službo, prostore za analitični del laboratorija in upravo. Tudi v Gorenjskih lekarnah iščejo primerne prostore za upravo in novo osrednjo lekarno.

MOK je kot soustanoviteljica obeh javnih zavodov zavezana k zagotavljanju ustreznih prostorov za njihovo delovanje. S projektom ureditve prostora med Kidričevo in Bleiweisovo cesto po modelu javno-zasebnega partnerstva lahko sledi razvojnim ciljem na področju zdravstva ter zadosti zakonsko predpisanim obveznostim, in sicer na ekonomsko najbolj smotrni način.

Do cilja s sodelovanjem

MOK bo prispevala zemljišče in poskušala pridobiti dodatna sredstva, če bo možno projekt prijaviti za sofinanciranje s sredstvi države oziroma EU, medtem ko bi OZG in Gorenjske lekarne financirali izgradnjo prostorov za lastne dejavnosti v južnem stolpiču. Preostalo vrednost investicije – projektiranje, pridobitev upravnih dovoljenj, gradnjo kompleksa ter obveznost financiranja projekta – pa bi prevzel zasebni partner. Pri tem se bo moral prilagoditi vsebinskim zahtevam javnih partnerjev, preostalo vsebino in splošen videz kompleksa pa bo, ob soglasju javnih partnerjev, lahko določal sam. Predvidena idejna zasnova objekta (kot na fotografiji) je namreč le ena izmed možnih. Cilj MOK je izbrati zasebnega partnerja do konca letošnjega oktobra in začeti z gradnjo avgusta prihodnje leto. Tako bi lahko Severna vrata predali v uporabo predvidoma poleti 2025.



Prikaza ene od idejnih zasnov projekta »Severna vrata« (z dveh različnih strani), ki služita zgolj lažji vizualizaciji umestitve objekta v prostor. (Foto arhiv MOK)

Sodobni prostori, podzemna garaža in podhod, zelenje

Poslovno-stanovanjski kompleks s tremi stolpiči in podzemno garažo bo zavzemal dobrih 9000 m² nad koto terena. V južnem stolpiču, ki bo imel osem nadstropij, bodo prostori OZG in GL, s čimer bo gorenjsko zdravstvo pridobilo večje in sodobnejše ambulate za kakovostno opravljanje dela. »S tem bomo v prvi vrsti rešili predvsem prostorske stiske kranjskega kot tudi gorenjskega zdravstva. Poleg bo, priročno, še nova lekarna. Skupaj z Zdravstvenim domom Kranj in kranjsko porodnišnico, ki se nahajata na drugi strani ceste in bosta s kompleksom Severna vrata povezana tudi s podhodom pod Kidričevo cesto, pa bo tukaj nastal pravi zdravstveni center s še drugimi spremljevalnimi dejavnostmi,« je povedal **župan MOK Matjaž Rakovec**. V srednjem in severnem stolpiču s šestimi nadstropji bodo namreč v dogovoru z zasebnim partnerjem prostori še za druge zdravstvene in poslovno-storitvene dejavnosti ter stanovanja.

Za parkirišča bo poskrbljeno

Parkirišča Zdravstveni dom zaradi gradnje Severnih vrat ne bo več, a bodo v bližini zagotovili najmanj toliko parkirnih mest, kolikor jih bo ukinjenih. O vsem bodo občanke in občani pravočasno seznanjeni. Obiskovalcem Severnih vrat bo sicer na voljo tudi podzemna garaža. Uvoz v podzemno garažo je predviden z Bleiweisove ceste preko novega cestnega priključka, ki ga bodo zgradili med rekonstrukcijo Bleiweisove ceste. Ob njej bodo zasadili tudi drevesa, ki bodo zagotovila zeleno zaščito med javno cesto ter odprto tlakovano ploščadjo pred objektom.

Natečajne rešitve za novi dom za starejše

V bližini Severnih vrat, pri Osnovni šoli Franceta Prešerna Kranj, je predvidena tudi gradnja novega doma za starejše, v katerem bo prostora za 150 stanovalcev. V teh dneh se ravnokar zaključuje postopek projektnega natečaja, s katerim MOK išče najprimernejšo rešitev za arhitekturno, krajinsko-arhitekturno, konstrukcijsko, prometno in urbanistično zasnovo za gradnjo omenjenega doma, kar bo tudi temelj za naročilo vse potrebne dokumentacije in nazadnje pridobitev gradbenega dovoljenja. Strokovna žirija je že ocenila prispele natečajne rešitve s strokovne plati in jih razvrstila, strokovna komisija pa preverila pravilnost ponudb. Tri najboljše ocenjene bodo tudi nagradili, medtem ko si bo po zaključku postopka najboljše natečajne rešitve možno ogledati na razstavi, predvidoma konec junija v Mestni knjižnici Kranj.

Prenova križišča Stružev se zaključuje

Celovita prenova križišča proti naselju Stružev, ki jo od konca marca za Direkcijo RS za ceste (DRSI) in Mestno občino Kranj izvaja Gorenjska gradbena družba, je v zaključni fazi. To je zagotovo dobra novica za krajanke in krajane naselja Stružev, saj so se morali v času gradnje še bolj kot ostali vozniki prilagajati popolnim oziroma delnim zaporam in uporabljati obvozne poti ter se prilagajati začasni prometni signalizaciji. A obvozov ni več, promet normalno poteka, saj so gradbena dela na križišču zaključena. Treba je izvesti le še semaforizacijo ter dokončati uvoz s ceste v smeri Ledene dvorane. Izkazalo se je namreč, da je smiselno urediti tudi priključek nasproti uvoza v Stružev, zato poznejše ponovno zapiranje križišča ne bo potrebno. Popolna zavora do 21. junija 2021 bo zato omejena le še na kolesarsko pot KJ 968801 Zlato polje–Polica. Prenovljeno križišče, za kar je MOK prispevala tretjino sredstev (okoli 90 tisoč evrov), bo vsekakor pomembna pridobitev tako za Stružev kot širšo lokalno skupnost.



Križišče pri Struževem dobiva svojo končno podobo.

Obetajo se dodatna parkirna mesta

Mestna občina Kranj je pridobila tudi gradbeno dovoljenje za gradnjo parkirišča P+R Zlato polje (»parkiraj in se odpelji s kolesom/avtobusom ali pojdi peš«) ob Koroški cesti. Namenjeno bo predvsem dnevnim uporabnikom, ki prihajajo v Kranj na delo ali v šolo. Predvidoma v juliju naj bi prek javnega naročila izbrali izvajalca, začetek del pa je odvisen od odločitve Ministrstva za infrastrukturo glede sofinanciranja.

Na območju KS Zlato polje sicer poteka redno vzdrževanje prometnih površin, ki se bo nadaljevalo še tudi v juniju, v teku pa je tudi razpis za povečanje dveh parkirišč: za Gradnikovo ulico 5 in med F. Rozmana - Staneta ter Gradnikovo 2–4 in Ulico 1. avgusta 3–5 bo skupaj 21 parkirnih mest na novih parkirnih površinah.

Za nova parkirna mesta se pripravlja razpisna dokumentacija za izvajalca del, tako da naj bi se z deli začelo v prvi polovici julija.



Lokacija, na kateri bo parkirišče P+R (nasproti bencinskega servisa).

Prva faza Bleiweisovega parka najverjetneje že letos

Če bo MOK uspela pridobiti evropska sredstva za sofinanciranje, bo že letos začela s prvo fazo urejanja Parka dr. Bleiweisa. Ta predvideva ureditev kolesarske povezave in pešpoti skozi park. Drugo leto pa bodo po pridobitvi gradbenega dovoljenja začeli s celostno ureditvijo parka, med drugim bo tam poleg otroškega igrišča tudi grbinasta steza za vožnjo s skiroji, rolkami, poganjalci ...

Pripravila: Jana Zupančič Grašič

100 let gospe Slavke

Slavka Kopač se je rodila 7. 1. 1921 v delavski družini Benedik v Stražišču pri Kranju kot druga hči v družini s štirimi otroki – poleg nje še dve sestri in brat.



Šolanja po končani osnovni šoli ni nadaljevala, morda bi ga v boljših okoliščinah lahko, v tedanji kraljevini Jugoslaviji se delavstvu ni godilo prav dobro. Na srečo pa je bil Kranj takrat že precej industrializiran – posebej s vlaganji čeških, poljskih in tudi naših podjetnikov – časi Jugobruna, Jugočeške, tovarna mila Fock, veliko je bilo tekstilnih obratov, tudi češkega vlagatelja Arturja Hellerja tovarna Tekstilindus v Stražišču, kjer se je zaposlila v skladišču, čeprav drobno dekle.

Ni pa bila šola in zaposlitev edino - že zelo mlada se je ukvarjala s telovadbo v telovadnem društvu Sokol.

Žal pa to obdobje ni trajalo dolgo – 1941 je Hitler s svojo soldatesko okupiral naše kraje in takrat se je bilo treba odločiti, kako ravnati – in Slavka je želela ohraniti svojo domovino in svoje slovenstvo pred nacisti, pred ponemčenjem, zato je med drugo svetovno vojno pomagala partizanom kot aktivna terenska delavka.

Ko se je poročila, je skupaj z možem Ivanom Kopačem še nekaj časa živela v Stražišču. Kasneje se je družina preselila v Mengeš, kjer se je Slavka zaposlila v tovarni Induplati v Jaršah. Tam sta se rodila tudi oba otroka, hči in sin.

Leta 1953 se je družina preselila v Kranj, na Zlato polje, kjer Slavka živi še danes.

Po vojni je Kranj spet postajal industrijsko mesto, zrasel je novi Tekstilindus, kjer je Slavka ostala do upokojitve.

Ob visokem jubileju je prejela Častno listino, ki jo je podpisal župan Matjaž Rakovec.



Po upokojitvi, je predvsem skrbela za moža, ki je imel probleme s hrbtenico, in družino, tudi za vnuke. Rada sta hodila na sprehode ter na obiske k prijateljem. V prostem času, ki ga ni bilo veliko, je zelo rada pletla in kvačkala ter se ukvarjala z drugimi ročnimi delu. Njeni izdelki so prave umetnine. Pletla in šivala je tudi za svoje tri vnuke, ki so ju radi obiskovali. Ima tudi dva pravnuke.

Leta 2003 je ovdovela, otroka sta se že prej odselila, hči je sicer ostala v Kranju, zato še zdaj vsakodnevno večkrat pride k njej, sin pa živi v Ljubljani in jo tudi večkrat obišče.

Zelo rada ima cvetje, zato na njeni mizi šopek nikoli

ni manjkal in tudi njen balkon v bloku je bil poleti vedno ozaljšan s cvetočimi lončnicami.

Vedno je zelo prijazna in potrpežljiva. Njena mirna in blaga narava je morda tudi ključ do njenega dolgega življenja.

V stanovanju na Zlatem polju živi po moževi smrti ves čas sama, pred meseci pa se je odločila za bivanje v Domu upokojencev Kranj, moči ji malo pojenjujejo in potrebuje več nege in pomoči, je pa še vedno bistrega duha in rada poklepeta s svojci, saj sodobnikov tako ni več dosti ostalo.

Slavki kličemo na zdravje do 101. letnice!



Koroška cesta 59, Kranj
tel.: 04/236 13 00

DNEVNA PONUDBA MALIC

PONUDBA HRANE:

- odlične pice iz krušne peči
- kruhki različnih okusov
- lasanje in ostale testenine
- mesne in RAZNE poletne solate
- zrezki različnih okusov
- lignji na več načinov

ODPRTO: VSAK DAN od 11.00 do 23.00

Krajanom Zlatega polja čestitamo ob krajevnem prazniku

Slovo od profesorja Franceta Pibernika

Njegov obsežni pesniški, esejistični, literarni in raziskovalni opus pa je bil sicer manj znan občanom, razen tistim iz strokovnih krogov.



Morda si boste v knjižnici poiskali katero od njegovih študij, med drugim tudi o Kranju, kjer je preživel večino svojega odraslega življenja: Kranj (1993), Kranj, mesto na pomolu (2000), in Kranjska knjiga: pesmi, zgodbe in pričevanja (2008).

Preden se je z družino preselil na Zlato polje, je kot profesor živel v stavbi za Gimnazijo, kjer je poleg njega bivalo še nekaj profesorjev. Zaradi rušenja ob širitvi gimnazije je bila selitev nujna in na Zlatem polju smo bili tako bogatejši za ustvarjalca kot je bil profesor Pibernik, član **Društva**

slovenskih pisateljev in Slovenskega centra PEN. V letu 2013 je bil imenovan za častnega občana **Mestne občine Kranj**.

Spominjali se ga bomo po bogatem prispevku pri ohranjanju slovenskega jezika in literature ter obsežnem literarnem ustvarjanju. Kot upokojenec je ves čas aktivno raziskoval literarne zapuščine spregledanih in zamolčanih ustvarjalcev in o njih pisal v svoji publicistiki. Pokojna žena Jolanda je bila prav tako pedagoška delavka (likovni pouk), po njej se je zgledoval že tudi pokojni sin, hči pa je glasbenica - njena ljubezen so orgle, kar prenaša na učence Glasbene šole Kranj.

(povzela iz raznih virov ZK)

Partnersko sodelovanje s krajani!

Z Zakonom o organiziranosti in delu v policiji (ZODPol) so določene naloge policije, ki se nanašajo predvsem na varovanje življenja, osebne varnosti in premoženja ljudi. Ob izvajanju nalog s področja kriminalitete, varnosti cestnega prometa, zagotavljanja javnega reda in miru ter varovanja državne meje se v policiji srečujemo z mnogimi problemi. Zato se dogaja, da rezultati in uspehi našega dela niso vedno na pričakovani ravni. Na slehernem področju našega dela analitično ugotavljamo vzroke neuspešnosti in pri tem ugotavljamo, da je skrb za varnost vse prevečkrat prepuščena le policiji. Zaradi pomanjkanja informacij pogosto ne moremo (pravočasno) reagirati na pojave in dejanja, ki vznemirjajo in motijo državljane. Želimo si zagotoviti visoko stopnjo varnosti. Ker pa je varnost naša skupna dobrina, si našega dela ne predstavljamo brez pomoči in sodelovanja državljanov.

Zakaj si želimo partnerskega sodelovanja?

V našem življenjskem in delovnem okolju je prisotnih mnogo negativnih dejavnikov, ki zmanjšujejo občutek varnosti in vplivajo na stopnjo varnostnih razmer. Številni so tudi drobni, vendar za določeno okolje zelo moteči pojavi, ki tako ali drugače vplivajo na vaše zdravje, osebno varnost in varnost premoženja.

Policija sicer skrbi za izboljšanje varnostnih razmer in si prizadeva doseči visoko stopnjo varnosti, vendar si pri tem želi tesnega sodelovanja tudi z vaše strani, predvsem na preventivnem področju. S skupnimi močmi poskušajmo zmanjšati število deviantnih dejanj in pojavov, skupaj naredimo vse, da do takšnih dejanj in pojavov sploh ne bo prihajalo.

Kako?

Na podlagi 35. člena Zakona o organiziranosti in delu v policiji območne [policijske postaje](#) in [policijske uprave](#) v okviru svojih pristojnosti sodelujejo z organi lokalnih skupnosti na področjih, ki se nanašajo na izboljšanje varnosti v lokalni skupnosti.

Možnost samoorganiziranja imajo tudi drugi organi, organizacije in institucije, katerih dejavnost je usmerjena k zagotavljanju večje varnosti. V ta namen se lahko sporazumno ustanovijo sveti, sosveti, komisije ali druge dogovorjene oblike partnerskega sodelovanja.

Partnersko obliko sodelovanja je mogoče vzpostaviti za območja vseh lokalnih skupnosti, od stanovanjskih sosesk, mestnih četrti, krajevnih skupnosti pa do občin.

Takšno obliko sodelovanja je mogoče vzpostaviti tudi pri vseh organih, organizacijah in ustanovah, ki prispevajo k zagotavljanju večje varnosti in vzpodbujajo varnostno samoorganiziranje prebivalcev.

Na območju občine Kranj deluje varnostni svet Svet za varnost MO Kranj, kateri sedež je v prostorih občine na naslovu Kranj, Slovenski trg št. 1. Institucija je dosegljiva na tel. št. (04) 237 31 04 ali preko elektronske pošte darko.jarc@kranj.si. Pokažite interes za sodelovanje na področju zagotavljanja varnosti in se vključite v aktivnosti varnostnih svetov ali pa jim vsaj sporočite svoje želje, pobude in predloge za izboljšanje varnosti.

Naj bo življenje v vaši lokalni skupnosti prijetno in varno!

Damjan Nartnik
vodja policijskega okoliša KS Vodovodni stolp in Zlato polje

www.DILCA.si
PODJETJE ZA STORITVE IN TRGOVINO, D.O.O.

Smledniška c. 128, 4000 Kranj
dilcadoo@siol.net, www.dilca.si
tel: 04/ 235 87 20, fax: 04/ 235 87 21
gsm: 041/ 618 790, 041/ 625 480

Zaključna dela v gradbeništvu

Parketarstvo

Polaganje vseh vrst PVC tlakov in podov

Knauf suhomontажne stene in stropi

Izsuševanje novogradenj

Frezanje betona

Polaganje keramike

Slikopleskarska dela

Izvedba

elektroinstalacij, vodoinstalacij, centralnega ogrevanja

Na OŠ Franceta Prešerna Kranj



Požar v kemijskem kabinetu

21. aprila letos je bil za našo šolo žalosten dan. Ravno sem doma končal sestanek na daljavo s kolegicami, ko sem dobil kratko sporočilo, da šola gori. Takoj sem poklical eno od čistilk, ki popoldne čisti, in je potrdila, da so ravnokar prišli gasilci, a da ne ve točno, kaj se dogaja. Pred šolo sem bil v desetih minutah, cesta je bila na križišču pred šolo že zaprta. Komaj sem prepričal policista, da me je spustil bliže in da sem prišel do vodje gašenja. Prišel je tudi hišnik Mirko, ki zelo dobro pozna stavbo. Skupaj smo odšli po šoli in iz kletne računalniške učilnice evakuirali še učitelja računalništva.



Pod stropom je bil dim skoraj po celi šoli in so ga gasilci z velikimi ventilatorji izpihovali skozi hodnike in učilnice iz šole.

S hišnikom sva ostala v stavbi z gasilci. Hišnik je odklopil elektriko. Kasneje so jo izklopili tudi v transformatorju. Gasilci so v uri in pol pogasili požar in pospravili opremo. Na šoli so ostali preiskovalci policije, ki so si ogledali pogorišče in zaščitili prizorišče.

Napovedali so, da pridejo zjutraj raziskat. Na požarni straži so ostali gasilci, policija pa je preko noči varovala šolo.

Staršem smo že med požarom sporočili, da bo pouk naslednja dva dneva pred prazniki potekal na daljavo. Če bi se to zgodilo pred pandemijo, taka rešitev ne bi bila mogoča, tako pa smo zjutraj že nadaljevali pouk na daljavo.

Zjutraj so policisti opravili ogled, mi pa smo kasneje s čistilkami, hišniki in nekaterimi učitelji ta dan v petek in soboto očistili



pogorišče ter popisali vse, kar smo pogrešili v kabinetih kemije in biologije ter v učilnici kemije. Tudi med prazničnimi dnevi smo čistili in brskali za uničeno opremo. Električna inštalacija, ki napaja ta del šole, je pogorela. Električarji so zadnje dneve pred prazniki vzpostavili elektriko v petem hodniku, v nadstropju in v učilnicah biologije ter slovenščine. Potrebno je bilo nadomestiti tudi internetno povezavo, protivlomni alarm in videonadzor. Ker je bilo potrebno vse kable potegniti na novo skozi druge prostore, je bil to kar zahteven zalogaj. Preden so nas ponovno priključili na elektriko, so morali po celi šoli opraviti meritve električne inštalacije, da ne bi prišlo do kakšne poškodbe. Popraviti je bilo treba tudi učilnico biologije in slovenščine, ki sta bili ožgani in zaradi gašenja namočeni.

Vzrok požara ni pojasnjen, domneva je, da bi lahko v košu za smeti prišlo do nepredvidene kemijske reakcije.

Vso uničeno opremo smo odpeljali na smetišče v treh kontejnerjih, vsega skupaj preko 50 m³. Kar je bilo možno očistiti, smo tudi očistili. V dimu so se zadušili štirje puščajski skakači in dva morska prašička. To je bila zaradi izjave vodje intervencije prvi dan, tema skoraj vseh intervjujev, ki jih je bilo v naslednjih dneh kar nekaj. So pa preživeli ščurki in paličnjaki, ki smo jih imeli v kemijski učilnici in so jih gasilci pravočasno odnesli iz prostorov šole.

Trenutno ocenjena škoda vsega v požaru uničenega pohištva, učil in škode na stavbi, presega 172.000€. Sedaj se pripravljajo načrti sanacije in javni razpis, med počitnicami pa bomo dokončno sanirali vse poškodovane prostore. Šola je bila zavarovana, zavarovalnina bo verjetno pokrila stroške sanacije, ne bo pa pokrila učil in pohištva, sicer že starejše, a za nas še vedno zelo uporabne.

Nekaj staršev se je takoj tudi odzvalo z željo, da bi donirali sredstva, ki smo jih hvaležno sprejeli, na ta način bomo nekaj učil lahko tudi nadomestili.

Se pa v zadnjem času soočamo s problemom prezasedenosti izvajalcev, vendar upamo, da to ne bo vplivalo na to, da bi s 1. septembrom pričeli s poukom v teh prostorih.

In na koncu bi se radi vsi zahvalili gasilcem Gasilsko reševalne službe Kranj in prostovoljnim gasilskim društvom Kokrica, Britof, Kranj – Primskovo, Stražišče in Bitnje.



Tradicija je že drugič trčila v sodobnost



Ekipa, ki je izvedla posvet

Na OŠ Franceta Prešerna smo v soboto, 29.5.2021, že drugič organizirali mednarodni posvet z naslovom »Ko tradicija trči v sodobnost«. Letos je bil izpeljan v nekoliko drugačni, spletni obliki, vendar zato nič manj uspešno.

Sodelovali so tako udeleženci slovenskih šol, kot tudi iz tujine, letos iz kar enajstih držav, in sicer iz Hrvaške, Bosne in Hercegovine, Srbije, Črne Gore, Poljske, Romunije, Grčije, Turčije, Finske, Litve in Italije. Poslušali smo predavateljici Stasele Riskiene iz Litve in Johanno Lampela iz Finske ter predavanji Lucije Rakovec in Justine Erčulj, med posameznimi tematskimi sklopi pa so udeleženci predstavljali svoje referate.

Med posvetom smo ponovno dokazali, da v šolah ne manjka idej, sodelovanja in novih metod poučevanja. V petih sklopih z naslovi *Različni pristopi k podajanju znanja*, *En prostor - nešteto možnosti*, *Delo s posamezniki in interesnimi skupinami*, *Delo na daljavo* in *Izmenjava znanja in izkušenj v mednarodnem prostoru* smo si izmenjali primere dobrih praks, največ novih idej pa smo prejeli v sklopu o delu na daljavo, saj je bila ta tema v letošnjem šolskem letu še kako aktualna. Veliko primerov bomo slušatelji zagotovo uporabili pri svojem delu.

Posvet je bil uspešen, v sproščenem vzdušju smo se spoznali, pogovorili, si izmenjali ideje in se spodbujali za nadaljnje delo. In ker nam idej ne manjka, smo prepričani, da to ni bilo zadnje trčenje tradicije s sodobnostjo.

Elvira Garibović, OŠ Franceta Prešerna Kranj

Nastop učencev OŠ Franceta Prešerna Kranj

V četrtek, 27.5. 2021, smo se na povabilo Policijskega veteranskega društva Sever Gorenjske udeležili proslave ob 30. obletnici spomina na osamosvojitvene dogodke in vloge Organov za notranje zadeve v osamosvojitveni vojni.

Učenci 5. b Osnovne šole Franceta Prešerna so pod vodstvom učiteljice Valerije Konečnik Stenovec ter spremstvom učitelja glasbe Silvana Baše in učenca Dana Mirta, nastopili z nekaj pesmimi in deklamacijami, ki so vse prisotne vrnile v neke druge čase. Prireditev je bila prijetna in čustvena, na veselje vseh tudi uspešno izpeljana. Na koncu so se nam prireditelji toplo zahvalili, nastopajoče učence pa nagradili s sladoledom.

Hvaležni smo za povabilo, saj smo preživeli prijeten dan.

Valerija Konečnik Stenovec

Ko se učenje slovenščine in medkulturno povezovanje preselita na splet

V tem šolskem letu smo na OŠ Franceta Prešerna Kranj toplo pozdravili odločitev ministrstva, da uresniči prizadevanja lokalnega okolja in učencem tujcem omogoči sistematično vključevanje v novo šolsko okolje. S spremenjenim pravilnikom smo tako septembra začeli z dodatnimi urami slovenščine za otroke tujce. Te so bile namenjene učencem, ki so prvo leto obiskovali OŠ Franceta Prešerna in njeno podružnico OŠ Kokrica. Skupaj je tako na ure slovenščine hodilo 40 učencev, od tega 28 razredne stopnje in 12 učencev predmetne stopnje. Večinski delež učencev prihaja iz Kosova, drugi še iz Bosne, Rusije, Srbije, Makedonije in Kitajske.

V začetku leta smo se tako vsi podali na prvo pot. Večina učencev kot prvo leto na slovenski šoli, jaz kot prvo leto učiteljica slovenščine za otroke tujce. Naša pričakovanja? Pravzaprav nismo vedeli, kaj pričakovati. Tako smo se srečali v učilnici – učiteljica z visokimi cilji in na drugi strani učenci, ki se jim je ravnokar na glavo obrnil ves svet, polni strahu in neudobja ob nerazumevanju jezika, ki jih obdaja na vseh straneh.

In ravno, ko smo se za prvo silo spoznali v učilnici, še nekoliko zmedeni in preplavljeni z različnimi občutki, se je vrnila zlovesčča gospa – korona. S sabo je prinesla novice – gremo domov in za zaslone! Šola je s pospeškom stopila v akcijo in priskrbela vso potrebno računalniško opremo, saj nekateri učenci le-te doma niso imeli, in s ponedeljkom smo se, zahvaljujoč uspešni akciji sodelavcev, že lahko virtualno povezali.

Lagala bi, če bi rekla, da je vse steklo kot po maslu. Povezovanje v spletno konferenco, ustvarjanje zapiskov in oddajanje domačih nalog prek spletnih programov je bilo za učence velik izziv, saj zaradi jezikovnih ovir niso razumeli navodil, pa tudi starši jim zaradi nerazumevanja jezika pogosto niso mogli priskočiti na pomoč. Lahko si predstavljate, kako smo se včasih nasmejali mojemu kriljenju z rokami, ko sem želela razložiti še tako enostavno stvar. Delo je teklo počasi, a vsako srečanje smo se vendarle kaj naučili.

Ko smo se po mesecih vrnili v učilnico, sem nekatere učence spoznala šele takrat, saj vsi zaradi jezikovnih ovir v domačem okolju preprosto niso usvojili dela na daljavo. Drugi, ki so ure sicer spremljali prek kamere, še vedno niso upali spregovoriti zaradi nelagodja ob govorjenju tujega jezika. Kot da bi bil spet prvi šolski dan. A počasi so se učenci odpirali, počasi smo stkali vezi in vsakič znova so ponosni na novo usvojeno znanje. Nekateri so v uporabi slovenščine že popolnoma samostojni, drugi bodo potrebovali še veliko časa, predvsem pa razumevanja in pomoči.

Na tem mestu je treba povedati, da pri učenju slovenščine ne gre enačiti otrok, ki prihajajo iz držav nekdanje Jugoslavije, in otrok, katerih materni jezik ni slovanski. Medtem ko prvi veliko stvari vendarle razumejo zaradi podobnosti jezika, se morajo drugi vse naučiti iz nič, kar pa, razumljivo, terja svoj čas.

Za nami je zanimivo in še nekaj let nazaj nepredstavljivo leto, iz katerega smo se vsi veliko naučili. Tudi računalniška pismenost je pristala visoko na lestvici iskanih znanj. Cilji za naprej? Z učenci tujci ne bi samo želeli, ampak potrebovali več skupnih ur slovenščine, pogosto to željo izrazijo kar sami, prizadevali pa si bomo tudi za več vključevanja staršev in medkulturnih aktivnosti.

Nina Križaj



Na osnovni šoli Franceta Prešerna Kranj se v jeseni zaključuje projekt Popestrimo šolo, v sklopu katerega smo se veliko posvečali tudi tujcem. Ob zaključku projekta smo se odločili, da posnamemo kratke poučne video vsebine, ki bodo v pomoč albansko govorečim učencem pri učenju slovenščine. Pri tej aktivnosti sta največ sodelovala dva učenca, ki sicer prihajata iz Kosova, sedaj pa že dobra 4 leta živita v Kranju in sta v projekt Popestrimo šolo vključena že od samega začetka. Povezave do video vsebin bodo v kratkem objavljene na šolski spletni strani, tako da bodo lahko v pomoč pri učenju slovenščine tudi ostalim, ki bodo željni znanja.

Učiteljica multiplikatorka POŠ Maja Habjan

ovo novo novo novo novo novo novo novo novo novo novo novo

Sabina Omejec
 Smledniška cesta 128 a
 4000 KRANJ
 GSM 041/822-017

frizerski
 salon

ovo novo novo novo novo novo novo novo novo novo novo novo

Na OŠ Helene Puhar Kranj:

EKOŠOLA – odgovoren odnos do okolja



Na Osnovni šoli Helene Puhar Kranj spodbujamo odgovoren odnos do okolja in se trudimo za vsakodnevno povezanost z naravo. Z dejavnostmi, aktivnostmi in projekti skrbimo, da smo z učenci na tem področju aktivni in prispevamo vsak po svojih možnostih.

Že pred vključitvijo šole v mednarodni program Ekošola, so se izvajale dejavnosti in aktivnosti, ki so pomembno prispevale k ozaveščanju o nujnosti ohranjanja narave, zmanjševanja odpadkov, povezanost skupnosti, solidarnosti...itd. Z vstopom v mednarodni program pa so nekatere aktivnosti dobile ime, druge pa so se izoblikovale na novo in zaživele enkratno ali pa so se izvajale tekom celega šolskega leta in celo več let.

Že več let vsako leto izvedemo akcijo zbiranja odpadnega papirja. Sodelovali smo tudi v projektu »*Star papir zbiram, prijatelja podpiram*«, preko katerega je bil eden od naših učencev izbran za celoletno štipendiranje. Eden od projektov, ki je bil izredno priljubljen med učenci (predvsem med mlajšimi) je bil Teden zmanjševanja odpadkov, v okviru katerega smo izvedli Boljši sejem rabljenih igrač z naslovom »*Od mene k tebi*«. Vsako leto izvedemo Tradicionalni slovenski zajtrk in smo vključeni v druge projekte zmanjševanja količin zavržene hrane. Sodelujemo tudi z zunanjimi organi: Vsako leto sodelujemo v občinski čistilni akciji »*Očistimo Kranj*«; v okviru medgeneracijskega sodelovanja so učenci posebnega programa obiskovali starostnike v Domu starejših občanov, kjer je bila izmenjava izkušenj izredno pozitivnega pomena za vse vpletene; Z Društvom vesele nogice sodelujemo z zbiranjem plastičnih pokrovčkov in pri učencih na ta način spodbujamo odgovornost do okolja in dobrotelost.



Vsako leto izpeljemo tudi projekt Ekobranje. V okviru Ekošole pa se izvajajo tudi posamezne športne aktivnosti. Z odpadnim materialom učenci izdelujejo didaktične pripomočke, glasbila, igre itd. Pomemben del šole pa je vrt OŠ Helene Puhar Kranj, kjer učenci skozi celo šolsko leto opravljajo dela na šolskem vrtu. Največ aktivnosti je vsako leto spomladi in jeseni, kjer učenci pridobijo konkretno

znanje in izkušnje s področja vrtnarstva. Vrt na OŠ Helene Puhar Kranj sestavljajo dvignjene gredice z zelenjavo, začimbe, jagodičevje, vrtnarska uta za učno in praktično delo, mini sadovnjak, nasad z malinami in robidami, zeliščni vrtički in čutna pot.

Učence aktivnosti v sklopu Ekošole povezujejo, jim omogočajo druženje, izobražujejo, jih spodbujajo k samostojnosti, prispevajo k oblikovanju pomembnih vrednot, večajo občutek lastne vrednosti, pripravljajo na odrasle z odgovornim odnosom do narave, spodbujajo ustvarjalnost in motoriko itd. Zagotovo bomo tudi v prihodnje še izvajali tovrstne dejavnosti in skupaj z učenci iskali nove ideje in možnosti za razvoj šole na tem področju.





REPUBLIKA SLOVENIJA
VARSTVENO DELOVNI CENTER KRANJ - VDC KRANJ
KIDRIČEVA CESTA 51, 4000 KRANJ



DRAMSKA DELAVNICA V VARSTVENO DELOVNEM CENTRU KRANJ

Dramska realnost je bolj zabavna kot »prava« realnost

Vizija Varstveno delovnega centra Kranj je izvajanje visoko kakovostnih socialno varstvenih storitev, ki v procesu izvajanja sledijo nenehno spreminjajočim se potrebam naših uporabnikov - odraslih oseb z motnjami v duševnem razvoju, ki so lahko dodatno gibalno in / ali senzorne ovirane in se v segmentu zaposlitve pod posebnimi pogoji, v skladu s svojimi zmožnostmi, aktivno vključujejo v družbeno življenje in delovno okolje, skozi delovni prispevek pa potrjujejo kot koristni, enakopravni člani družbe.

Bistvo in središče našega delovanja predstavlja zadovoljen uporabnik, kateremu se v VDC Kranj kot aktivnemu udeležencu v procesu izvajanja storitve ustvarjajo pogoji za razvijanje ter spodbujanje njegove individualnosti, s tem pa tudi razvijanje občutka za pomembnost njegovega prispevka k izidom in odločitvam pri izvajanju storitev.

Zadnje leto je bilo za vse nas v VDC Kranj, zaradi situacije povezane s Covid 19, občutno drugačno. Pri uporabnikih se je v času omejitev stopnjevala želja po delovnem udejstvovanju, po socialnih stikih in udeležbi v dejavnostih, skozi katere bi se razbremenili, izražali in potrevali. Ob strogem upoštevanju preventivnih ukrepov – smo dejavnosti v tako imenovanih »mehurčkih« začeli izvajati takoj, ko je bilo to mogoče. Na ta način smo se v negotovih časih še bolj približali uporabnikom in sledili njihovim potrebam na način, ki jim je omogočal tako ohranjanje zdravja kot tudi samouresničevanje, občutek varnosti in jim ob upoštevanju njihove perspektive zadovoljeval svet kakovosti.

V tem prispevku bi izpostavili dramsko delavnico, ki jo v enoti Kranj, kot odgovor na pobude in želje uporabnikov, pod mentorstvom zunanje izvajalke Saše Hudnik,

izvajamo že več kot leto dni. Delavnica je namenjena vsem zainteresiranim uporabnikom, ki si želijo v vsakodnevno rutino vnesti nekaj novega, drugačnega, hkrati pa se povezati z drugimi uporabniki preko dramsko-gledališkega ustvarjanja. Pri izvedbi upoštevamo raznolikosti uporabnikov VDC Kranj, zato se uporabljeni pristopi sproti prilagajajo vsakemu posamezniku glede na njegove zmožnosti in trenutno počutje.



Delavnice redno spremljata ples in glasba. Izvajalka s sabo pogosto prinese glasbene inštrumente, ki jih uporabniki z veseljem preizkusijo, drugi pa pri tem zaplešejo. Ples z barvnimi rutkami omogoča novo dimenzijo stika in ustvarjalnost giba tudi za uporabnike, ki so gibhalno ovirani.



Delavnica je usmerjena v dobro počutje posameznika. Uporabnica na fotografiji z največjim veseljem preizkuša zvoke, ki jih izvabi iz različnih instrumentov.



Fotografija prikazuje »kiparko« in njen »kip«. S tem, ko uporabniki prepustijo drugim, da oblikujejo kip iz njihovih teles, krepijo medsebojen občutek zaupanja, mnogokrat pa so to tudi zelo humorne situacije, kar še dodatno prispeva k sproščenosti in razbremenitvi uporabnikov.

Tekom dramske delavnice imajo uporabniki možnost, da v sproščenem vzdušju vsakič znova soustvarjajo nove, dramske realnosti, kar jim zlasti v teh negotovih časih omogoča odmik od napetosti in strahu pred koronavirusom in z vsemi situacijami povezanimi z njim. Vsak uporabnik lahko za čas trajanja delavnice v samem dramskem dogajanju poišče tisto, kar mu nudi globoko osebno zadovoljstvo in občutek, da aktivno vpliva na potek dogodkov. To je za uporabnike izjemno pomembno, saj se s tem, ko postanejo aktivni akterji, v njih krepi občutek moči, kar bistveno lahko doprinese k razbremenitvi in olajšanju napetosti, stisk, strahov in dvomov. Pomemben vidik delavnic je, da jim dramska realnost, katero soustvarjajo, omogoča izražanje lastnih idej na neprisiljen in sproščen način. Nužen pogoj za to je spoštljiv in podporen odnos v skupini, s čimer se krepi njihov občutek sprejetosti in medsebojne povezanosti uporabnikov.



Poleg improviziranih igranih prizorov udeleženci delavnice raziskujejo, na kakšen način se lahko njihova telesa transformirajo v novoustvarjeni dramski realnosti tako, da na primer ustvarijo neko skupno obliko, kjer vsak od njih predstavlja funkcionalen del neke forme. Na fotografiji »slon«.

Nekaterim udeležencem bolj ustreza pripovedovanje zgodb, drugim improvizirani prizori, spet tretji pa se bolje počutijo tekom plesno-gibalnih aktivnosti. Nekateri si želijo več pozornosti, pogosto stopajo v ospredje, drugi se raje držijo v ozadju. Nekateri so samoiniciativni, drugi potrebujejo dodatno spodbudo ali več navodil. Razlikujejo se tudi po motoričnih in verbalnih spretnostih. Nekateri uporabniki so na invalidskem vozičku in potrebujejo več pomoči, a največkrat so prav oni tisti, ki so prvi in največji navdušenci pri posameznih aktivnostih. Tudi na področju govora se

udeleženci med sabo močno razlikujejo - nekateri imajo visoko razvite govorne sposobnosti in zelo jasno izražajo svoje misli in ideje, drugi pa so skoraj popolnoma neverbalni, zato je pri njih poudarek na neverbalni komunikaciji. Vse udeležence delavnic pa brez izjeme družijo izjemna motiviranost, močna želja po ustvarjanju in pripravljenost za sodelovanje, zato nobena od omenjenih razlik ne predstavlja ovire, da se uporabniki ne bi polno udejstvovali.

Vsem bralcem želimo, da v teh časih, tako kot naši uporabniki, postanejo aktivni akterji svojega življenja, da najdejo dejavnosti, ki bodo v njih krepile občutek moči in veselja. Svoj prispevek pa zaključujemo z vljudnim povabilom v našo enoto VDC Kranj, na Kidričevo cesto 51, kjer najdete lepe in uporabne unikatne izdelke - zase ali za svoje drage. Veseli vas bomo!

Kolektiv zaposlenih in uporabnikov VDC Kranj.



OSREČITE SEBE IN DRUGE
Z UNIKATNIMI IZDELKI

**Varstveno delovnega centra
Kranj**

Lepo vabljeni v enoto Kranj,
v našo trgovinico.
Na lastne oči se boste lahko prepričali,
da imajo naši glineni izdelki svojo
identiteto, karakter in prepoznavnost,
saj so odraz dela naših uporabnikov
ob podpori zaposlenih VDC Kranj.

VDC Kranj
Kidričeva cesta 51, 4000 Kranj
tel: 04 280 55 10
e-mail: vdc.kranj@siol.net
www.vdc-kranj.com



Gimnazija
Franceta
Prešerna

Gimnazija Franceta Prešerna

Kidričeva cesta 65, 4000 Kranj | T: 059 093 340/343 | F: 059 093 370

E: tajnistvo@gfp.si | www.gfp.si

@GIM_FP | Gimnazija Franceta Prešerna

Zahtevno, a kljub temu uspešno šolsko leto na Gimnaziji Franceta Prešerna



V teh dneh se od nas poslavlja generacija maturantov, na katero smo še prav posebej ponosni. Kljub temu da je epidemija koronavirusa od njih terjala, da so se tako v 3. kot 4. letniku dobršen del šolskega leta morali izobraževati na daljavo, so s svojo medgeneracijsko solidarnostjo dokazali, da so svoj zrelostni izpit že sedaj opravili z odliko. Okrnjene so jim bile obvezne in proste izbirne vsebine, projekti, izmenjave z vrstniki, niso imeli ne maturantske ekskurzije, ne maturantskega plesa in spreveda ...

Na GFP smo kljub zahtevnim razmeram, s katerimi nas življenje pogosto preizkuša, dijake vzgajali v zavedanju, naj v kriznih časih vidijo predvsem izzive in ne problemov. Zato je bilo za vse nas iztekajoče se šolsko leto tudi eno najuspešnejših. Pridobili smo **nov program športni oddelek gimnazije**. V šolskem letu 2021/22 bomo tako vpisali 6 oddelkov: **2 oddelka gimnazije, 2 oddelka ekonomske gimnazije ter 1 športni oddelek gimnazije in 1 športni oddelek ekonomske gimnazije**.

Ministrstvo za izobraževanje, znanost in šport je prepoznalo potrebe dijakov športnikov in naše kakovostno delo ter nam omogočilo vpis v športni oddelek gimnazije, s tem smo se tudi izognili omejitvi vpisa, ki smo jo imeli zadnja leta. Veseli smo, da se bodo na naši gimnaziji lahko šolali vsi devetošolci, ki si to želijo.

O letu, ki nas je vsakodnevno postavljalo pred nove izzive – dijaki in oddelki so odhajali v karanteno, se vračali v šolo, učitelji smo poučevali v živo, na daljavo,



»streamali« pouk, snemali šolske ure in razlago, se testirali, cepili ... – in o novem programu je z dijaki in vodstvom šole želela govoriti tudi ministrica za šolstvo. **Dr. Simona Kustec**, ministrica za izobraževanje, znanost in šport, ter poslanka **Mateja Udovč** sta nas obiskali 4. maja, ko so četrtošolci začeli z letošnjo maturo, s svojim zrelostnim izpitom, in pisali esej iz materinščine.

Našo šolo, delo in odlične športnike je v teh dneh želel predstaviti tudi **predsednik Republike Slovenije g. Borut Pahor** svojemu portugalskemu kolegu, **predsedniku g. Marcelu Rebelu de Sousu**. Obiskala sta nas 1. junija in se z dijaki pogovarjala o položaju mladih v Evropski uniji in o njeni prihodnosti. Naš dijak, izvrsten harfist **Jernej Mišič**, ki uspešno usklajuje šolske obveznosti z vzporednim šolanjem na Konzervatoriju v Vidmu in je zmagovalec mnogih tekmovanj ter je osvojil državni naslov najboljšega harfista, pa je predsednikoma zaigral na slavnostni protokolarni večerji na Bledu.



Trenutne razmere nas postavljajo pred neprestano nove izzive. Zavedamo se, da bomo v prihodnosti morali biti še fleksibilnejši, saj se marsikaj da narediti tudi na daljavo, in to hitreje in ceneje, predvsem pa enako uspešno. Vendar zadnji dve šolski leti sta nam potrdili, da šola svoj pravi smisel dobi šele, ko šolske hodnike in učilnice napolni mladostniška energija, vedoželjnost in socialni stiki.

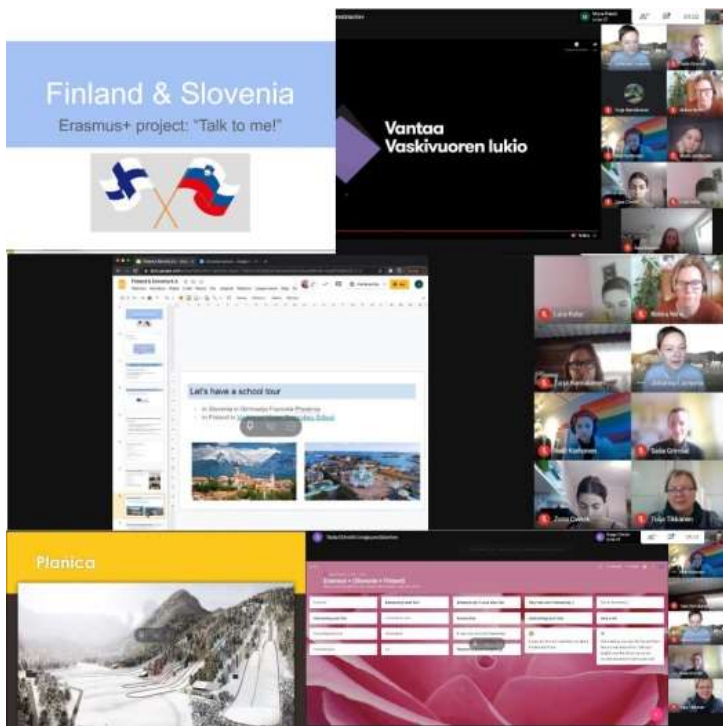
Dijaki in profesorji GFP

Projekti Erasmus+ v času epidemije na Gimnaziji Franceta Prešerna

Na Gimnaziji Franceta Prešerna smo se trudili, da bi kljub epidemiji, ki je ohromila dijaške izmenjave, vsaj na daljavo nadaljevali s projekti Erasmus+ in da bi začeli tudi z novim projektom Talk to me, I'm here! (Govori z menoj, tukaj sem!).

Področje, ki je v času epidemije mirovalo, so dijaške izmenjave v okviru različnih projektov, tudi Erasmus+. Dijaki že z nestrpnostjo pričakujejo, da se bodo lahko družili z vrstniki, tudi iz drugih držav. V okviru **mednarodnih projektov Comenius** so bili naši dijaki zadnja leta na Češkem, Madžarskem, Portugalskem, Malti, v Španiji, Franciji, Italiji, Bolgariji in Litvi. Največ nam pomenijo izmenjave, ki so tradicionalne. Vsako leto smo obiskali dijake s pobratene **Gimnazije Svetozar Marković iz Novega Sada** in vsako leto smo tudi mi odšli v Vojvodino. Vsakoletne so bile tudi izmenjave z nizozemskimi prijatelji iz srednje šole **Van der Capellen** iz mesta Zwolle in banjaluški Slovenci in njihovimi potomci. Tradicionalni sta postali tudi izmenjavi s francoski dijaki gimnazije **Cordouan** iz mesta Royan in z gimnazijci iz **Bordeauxa**. Zadnja leta je tudi nekaj naših dijakov za celo šolsko leto odšlo na izmenjavo. Bili so v **Združenih državah Amerike** in na nekajmesečni izmenjavi na **Portugalskem**.

V lanskem šolskem letu nas je finska umetniška gimnazija **Vaskivuoren lukio secondary school** iz mesta Vantaa povabila k sodelovanju v projektu Erasmus+. Povabila smo bili veseli, saj so izmenjave velik doprinos k spoznavanju drugih kultur, načina življenja in jezika. K projektu smo povabili partnersko šolo iz Francije, ekonomsko-turistično gimnazijo **Lycée Cordouan**, s katero imamo večletne vezi, pridružila pa se nam je tudi španska šola **IES LA Patacona** iz Valencie. Še pred začetkom epidemije smo na Gimnaziji Franceta Prešerna gostili profesorje s





Finske in Španije in skupaj pripravili program projekta ter bili uspešni pri pridobivanju sredstev iz Evropskega sklada za projekte Erasmus+. Tema, ki smo jo izbrali, je aktualna za mlade tako na osebni kot poslovnem področju: ***Interakcija – učinkovito sporazumevanje mladih v 21. stoletju.***

Čeprav bi s projektom ***Talk to me, I'm here!/Govori z menoj, tukaj sem!*** morali pričeti že v začetku šolskega leta, smo zaradi epidemiološke situacije vse izmenjave prestavili na drugo polovico letošnjega leta in na prihodnje, v tem času smo pričeli z dejavnostmi preko videokonferenc, da se dijaki spoznajo in pridobijo osnovna znanja o državi, kulturi, kraju in šoli, kamor bodo kasneje potovali.



Tudi v mesecu maju so se dijaki srečali preko aplikacije ZOOM s španskimi vrstniki iz mesta La Patacona-Alboraya v bližini Valencie in francoskimi iz mesta Royan in tamkajšnjo gimnazijo Cordouan.

Srečanja sta bili prisrčni, dijaki so se najbolj zabavali, ko so predstavljali stereotipe španskega, francoskega in slovenskega naroda. Z udeleženiimi državami se že zelo veselimo srečanj oz. izmenjav v živo, ki naj bi se pričela že letošnjo jesen.

Dijaki in profesorji GFP



Šolski center Kranj
Kidričeva cesta 55, 4000 Kranj
tel: (04) 280 40 00
fax: (04) 280 40 35
www.sckr.si

VIŠJA STROKOVNA ŠOLA – ORGANIZATOR SOCIALNE MREŽE

Program Organizator socialne mreže je manj prepoznaven, čeprav so potrebe po kadrih na teh področjih zelo velike

Šolski center Kranj je največji šolski center na Gorenjskem. Poleg srednjih šol ima pod svojo streho tudi Višjo strokovno šolo, kjer poleg bolj prepoznavnih tehniških programov izvajamo tudi program Organizator socialne mreže, ki ga ljudje večinoma ne poznajo. To je edini od vseh višješolskih programov, ki ga izvajamo samo v obliki izrednega študija. Če morajo imeti študentje tehniških programov občutek za tehniko in stroje, se za študente v programu Organizator socialne mreže pričakuje, da so usmerjeni v delo z ljudmi. Prav zato je pred vpisom zanje obvezen psihofizični preizkus, ki ga izvajamo predvsem tako, da kandidat/ka pripravi svoj strokovni življenjepis, ki ga na razgovoru nato predstavi. V njem kandidati običajno pojasnjujejo, da delajo kot prostovoljci ali da radi pomagajo drugim, da vodijo različne mladinske skupine ipd. V programu so trije izbirni moduli: Otroci in mladostniki, Družina in Stari človek. Izbira modula je pomembna, ker je potem tudi praktično izobraževanje povezano z izbranim modulom. V kolikor ima kandidat že tri leta delovnih izkušenj na katerem izmed teh področij, lahko odda vlogo na študijsko komisijo, ki mu na podlagi dokazil praktično izobraževanje delno ali v celoti prizna. Diplomanti/tke tega programa pa izpolnjujejo izobrazbeni pogoj po 69. členu Zakona o socialnem varstvu za opravljanje strokovnega izpita na področju socialnega varstva.

V nadaljevanju predstavljamo vsa tri izbirna področja s pomočjo predavateljic, ki pokrivajo posamezno področje. Mag. Gabrijela Hauptman pokriva izbirni modul Otroci in mladostniki, Tanja Grünfeld, univ. dipl. psih., pokriva izbirni modul Družina, mag. Barbara Bizjan pa izbirni modul Stari človek. Vse tri imajo dolgoletne izkušnje na

omenjenih področjih, zato so študentje/ke z njimi zelo zadovoljni. Največ diplomskih nalog je prav s teh področij.

O otrocih in mladostnikih in družbi, v kateri živimo.

»Modul Otroci in mladostniki obsega dva predmeta, ki sta splošne narave in nujno potrebna posamezniku za boljše obvladovanje življenja: Družba tveganja, kjer spoznamo spremembe v današnji družbi v primerjavi s preteklostjo, zakaj je danes življenje drugačno, zahtevnejše in hkrati ponuja veliko dobrin, informacij – pri tem je pomembno tudi znanje, ki ga študenti pridobijo pri študiju. Drugi predmet je Otroci in mladostniki v sodobni družbi, kjer obravnavamo otroka in mladostnika skozi čas. Današnji mladostnik ima številne možnosti za uspešen razvoj, a na drugi strani številne pasti, kot so šolski neuspeh, težave pri odraščanju, motnje prehranjevanja, različne vrste zasvojenosti, izpostavljenost prednostim in nevarnostim spletnega okolja. Pri predmetu spoznamo načine za uspešno vključevanje v družbo. Organizator socialne mreže je lahko eden izmed posrednikov ali organizatorjev preventivnih aktivnosti pri delu z mladimi. Ob zaključku študija so nastale številne diplomske naloge, ki najbolj nazorno odražajo program, med njimi: *Položaj mladinskega uličnega dela v Sloveniji in Evropski uniji*, *Vključevanje otrok migrantov v Dnevni center za mlade in družine Škrlovec*; *Poznavanje kriznih centrov za mlade*; *Vloga stanovanjske skupine Katapult v okviru centra za pomoč, terapijo in socialno rehabilitacijo zasvojenih* *Labirint Kranj pri prehodu v samostojno življenje*; *Popoldanski programi v kranjskih vrtcih in vloga organizatorja socialne mreže*; *Prostovoljstvo v Varstveno delovnem centru Kranj, v bivalni enoti Škofja Loka*. Vljudno vabljeni, da se priključite v študij in pridobite ne le izobrazbo VI. stopnje, temveč tudi kompetence za osebni in karierni razvoj«, je zapisala predavateljica in mentorica študentom pri diplomskih nalogah, mag. Gabrijela Hauptman.



"Vse srečne družine so si podobne, vsaka nesrečna družina pa je nesrečna po svoje". Tako Lev Nikolajevič Tolstoj začne svoj roman Ana Karenina.

»Izbirni modul Družina omogoča spoznavanje družinskega sistema, ki v sovplivanju in sobivanju z drugimi sistemi predstavlja pomemben temelj posameznikovega delovanja. Oblika družine se spreminja tekom razvoja človeštva; prav tako tudi posamezna družina doživlja preobrazbe v svojem razvojnem ciklu. Razumevanje mehanizmov, ki delujejo v družinskih sistemih, nam omogoča raziskovanje, spoznavanje in oblikovanje možnosti za pomoč družinam, hkrati pa nam omogoča tudi vpogled v lastno zgodbo. S temi znanji smo lahko ne le boljši strokovnjaki, temveč tudi boljši ljudje. Modul družina omogoča poleg strokovne tudi osebnostno rast«, je zaključila predavateljica Tanja Grünfeld, univ. dipl. psih.



Lani jeseni je bila sprejeta Strategija varstva starejših v MO Kranj za obdobje 2020-24, kar pomeni, da področje starostnikov resnično postaja vse pomembnejše.

»V okviru modula Stari človek se študentje/ke izobražujejo iz predmetov Starost in staranje ter Življenjski svet starega človeka. Starost in procese staranja proučujejo skozi oči posameznika in njegovega okolja oz. družbe. Seznanijo se z družbenimi, ekonomskimi, s psiho-socialnimi pogledi na staranje in starost ter z biološkimi procesi staranja. Preko praktičnih in laboratorijskih vaj se spoznajo z različnimi socialnimi vlogami starih in z odnosi, ki jih naša družba oblikuje do starosti, pa tudi z življenjsko pomembnimi področji starega človeka in njegovim položajem v različnih okoljih. Z večanjem števila starih ljudi pridobiva vedno večji pomen dejavno in aktivno staranje, čemur se v okviru študija posveča veliko pozornosti. Študenti se spoznajo z oblikami institucionalne in neinstitucionalne ter neformalne skrbi za stare osebe v Sloveniji, z zakonodajnim področjem, z veščinami in s tehnikami za sodelovanje s starimi osebami. Modul Stari človek je orientiran na praktično delo in študente pripravlja na sodelovanje s starimi ljudmi v različnih življenjskih situacijah. Študenti

imajo možnost, da preko študija v tem programu prepoznajo področja svojega profesionalnega delovanja«, je povzela predavateljica mag. Barbara Bizjan.



Področja zaposlovanja so na različnih področjih socialnega dela, v domovih za starejše, v nevladnih organizacijah in društvih, v mladinskih domovih, v varnih hišah, kriznih centrih za žrtve, možnosti za delo pa so tudi v tujini (npr. pomoč otrokom in mladostnikom na področju integracije tujcev). Poseben izziv na tem področju pa predstavlja socialno podjetništvo.

Vsa omenjena področja so v naši družbi zelo pomembna. Vaš socialni čut in znanje, ki ga boste pridobili v študijskem programu Organizator socialne mreže, bosta pomagala k boljši obravnavi otrok in mladostnikov, družin, starostnikov ali različnih ranljivih skupin. Vse, ki čutite svoje sposobnosti in pripravljenost za delo na teh področjih, prijazno vabimo k vpisu. Kontakt: lidija.grmek@scr.si.

Mag. Lidija Grmek Zupanc, ravnateljica VSŠ ŠC Kranj





Fakulteta za organizacijske vede

Univerze v Mariboru

Študijski programi FOV UM v Kranju – za nove generacije poklicev

Znanja in kompetence prihodnosti

"Izberi znanje, izberi prihodnost!" se glasi slogan Fakultete za organizacijske vede Univerze v Mariboru, ki študij izvaja v Kranju, na Zlatem polju. Fakulteta z več kot 60-letno tradicijo ima pod svojim okriljem že več kot 20.600 diplomantov, ponuja pa študij na vseh stopnjah: visokošolski strokovni, univerzitetni, bolonjski magistrski in bolonjski doktorski. Posebnost je tako imenovani blokovni sistem študija, ki enakomerno porazdeljuje obremenitve študenta ter omogoča študentom sprotno in kakovostnejše učenje. Naših prednosti in priložnosti je veliko. O tem v največji meri pričajo karierne poti diplomantov in naši znanstveno raziskovalni in strokovni dosežki.

V tokratni številki Zlatopoljčana bi vam želeli поблиže predstaviti naše študijske programe, ki se izvajajo na vseh treh stopnjah študija. Gre za programe, ki jih izvajamo z odgovornostjo do znanj in kompetenc za študente, ki jih bodo potrebovali ne glede na to v kakšno dejavnost ali velikost organizacij bodo vstopili.

Študijski program Inženiringa poslovnih sistemov (IPS) - Zakaj se bom vpisal(a) na ta študijski program?

Ste se že kdaj vprašali, kako se izdelujejo različne stvari, ki jih vidimo okrog sebe? Pri tem ne mislimo na to, kako jih je nekdo naredil prvič in edinkrat, ampak se sprašujemo »kako jih izdelujejo spet in ponovno«. Zanima nas, kako potem te stvari pridejo do nas - običajnih ljudi, da jih lahko uporabljamo. V mislih imamo tehnične izdelke, kot so telefoni, računalniki, avtomobili, skiroji, pa tudi bolj običajne stvari, kot so obleka, čevlji, očala, modni dodatki. Vprašamo se, kje vse to naredijo, kakšne stroje in naprave nekdo potrebuje za njihovo izdelavo. Izziv so storitve - kako bi organizirali Olimpijske igre, nogometno tekmo, morda koncert? Zakaj včasih vse teče gladko in zakaj se včasih zatika? Če vas zanima, vam lahko odgovorimo na ta vprašanja, še več, lahko vas usposobimo, da boste vse to obvladali tudi sami. Lahko

vam omogočimo, da boste s tem znanjem vodili mala ali velika podjetja, trgovine, ustanove, ali pa preprosto organizirali procese, ki potekajo na banki ali v športnem klubu. In v tem se skriva bistvo; ko želimo nekaj izdelovati, moramo razumeti procese in poslovne sisteme v katerih se različne stvari izdelujejo. Če želite v svojem življenju postati vplivnik na področju zdrave prehrane, če želite uspeti v družinskem podjetju, ki razvija električno kolo, ali pa preprosto nameravate biti nepogrešljiv član tima v večjem podjetju, so seveda potrebna različna znanja. V vsakem primeru pa potrebujete znanje organizacije!

Program »**Inženiring poslovnih sistemov**« vas nauči vse to. Z izbirnimi predmeti, praktikumi, timskim delom, sodelovanjem v našem laboratoriju, ki skuša biti malo podjetje, se približamo vašim željam in usmeritvam. Predmeti programa so prilagojeni vašim potrebam in vašemu znanju, ki ste ga do sedaj že pridobili. Naši strokovnjaki bodo poskrbeli za to, da bo vaš korak na novi poti usmerjen in zanesljiv.

V prijetnem okolju in skupaj s kolegicami študentkami in kolegi študenti, ki jih zanimajo podobne stvari kot vas, boste spoznali skrivnosti modernega vodenja, upravljanja in gospodarjenja. Spoznali boste tudi »inženirsko logiko«, ne zato, da boste sami izdelovali nove izdelke ali naprave, ampak zato, da boste to znali organizirati in pri tem sodelovati. Študenti boste



spoznali projektno vodenje, inženiring kakovosti, oblikovanje delovnih okolij, predvidevanje, planiranje in vodenje produkcije. Spoznali boste kanček ekonomije in obudili nekaj tehničnih znanj. Ukvarjali se boste z ekologijo, pa tudi z obvladovanjem delovnih sredstev. Spoznali boste pravo mero informatike in pomen dela s ključnimi kadri. Razumeli boste načine, kako izboljšati učinkovitost in ohraniti odpornost podjetja in kako vzpodbujati inovacije. Na študiju primerov boste spoznali principe reševanja praktičnih izzivov v podjetjih z obvladovanjem procesov stalnih izboljšav, principe vpeljave vitke proizvodnje in principe uporabe različnih standardov. Ko boste diplomirali na visoko strokovni ali univerzitetni stopnji ali magistrirali na programu »**Inženiring poslovnih sistemov**«, boste natančno vedeli, kaj je to digitalna preobrazba in kako se je lotiti.

Zaposlili se boste lahko v vseh segmentih vsakega podjetja ali ustanove, kot so trgovina, bančništvo, zavarovalništvo, industrija, kmetijstvo, telekomunikacije, mediji,

logistika, turizem, javni sektor, storitve, zdravstvo in drugo. Izbira zaposlitve bo lažja, ker boste že med študijem spoznali vrsto podjetij in ustanov, s katerimi sodelujemo na programu »**Inženiring poslovnih sistemov**«.

Če bi torej radi vdihnili novo življenje sleherni organizaciji, če bi želeli začititi vznemirljivost rojstva in odraščanja sistema, ki ga uspete pripeljati iz najstniškega obdobja in mu vdahnuti sijaj odraslosti in če vas zanima kako se stvari izdelujejo, je odgovor jassen: pridružite se nam na študiju »**Inženiringa poslovnih sistemov**«.

Študijski program Organizacija in management informacijskih sistemov (OM IS) - Zakaj se bom vpisal(a) na ta študijski program?



Te zanimajo nove stvari, dinamično sodelovalno okolje, start-up razmišljanje, nove tehnologije in inovacije, ki jih uporabljamo v vsakodnevem življenju in pri delu v organizacijah?

Pridruži se nam na študijskem programu »Organizacija in management informacijskih sistemov«!

Organizacija in management informacijskih sistemov je sodoben študij o uporabi, razvoju, organizaciji in vplivu digitalnih tehnologij v organizaciji in družbi. Povezuje temeljna znanja s področja informatike z znanji organizacije in managementa, ki so nadgrajena z veščinami reševanja problemov, prototipiranja, timskega dela, systemskega razmišljanja in poslovnega modeliranja.

Študij poteka v dinamičnem okolju, ki združuje fizično in virtualno okolje in sodobne metode poučevanja. Študenti tekom študija spoznajo sodobne tehnologije, ki povzročajo digitalno preobrazbo kot na primer internet stvari, družbene medije, mobilno poslovanje, podatkovno analitiko in informacijsko varnost. V laboratoriju je študentom na voljo sodobna informacijska tehnologija in programske rešitve svetovno uveljavljenih in domačih ponudnikov, ki so uvedene v organizacijah. Laboratorij prav tako ponuja kreativni prostor za podjetniško razmišljanje, reševanje problemov, ki jih podajo organizacije in razvijanje tako aplikacij kot tudi poslovnih idej. Usmerjeni smo na vzpostavljanje rešitev, ki so naravnane v dobro človeka in trajnostni razvoj organizacij in družbe. Študente spodbujamo k vključevanju v

raziskovalne projekte, domače in mednarodne konference in jim nudimo številne priložnosti za vzpostavljanje povezav v poslovnem in mednarodnem okolju.

Diplomanti programa OMIS so na trgu konkurenčni in hitro zaposljivi, saj imajo poleg poglobljenega razumevanja vloge informatike in digitalnih tehnologij, dobro razumevanje poslovnih procesov in delovanja širših poslovnih in družbenih ekosistemov, hkrati pa so opremljeni z bogatim naborom orodij za inovativno reševanje problemov, kreiranje novih izdelkov in storitev in poslovnih modelov.

Študij je primeren za študentke in študente ter tako za tehnološke navdušence, kakor tudi tiste, ki vas zanimajo bolj managerski in poslovni vidiki.

Študijski program Organizacija in management kadrovskih in izobraževalnih sistemov (OM KIS) - Zakaj se bom vpisal(a) na ta študijski program?

Za mlade, ki se podajajo na trg dela s stališča varne zaposlitve, se na Univerzi v Mariboru, Fakulteti za organizacijske vede, skozi unikatno usmeritev v podajanje tematsko prilagojenih managerskih znanj, izvaja program Organizacija in management kadrovskih in izobraževalnih sistemov, ki gre vsebinsko v korak s sorodnimi najkakovostnejšimi programi doma in v tujini ter odpira velike zaposlitvene možnosti družbeno in managersko usmerjenim študentom.

Program obsega pestro paleto znanj s področja upravljanja z ljudmi, s poudarkom na pristopih, modelih in rešitvah, ki so bistvene za učinkovito izbiranje, usmerjanje in organiziranje ljudi. Študijska smer seznanja in nauči študente postopanja v zvezi s človeškimi viri, ko se zaradi novo nastale situacije, ki jo povzroči vlaganje kapitala, odločbe ustanovitelja ali kadrovskega plana, ustanovi nova organizacija. Glavni cilji programa so usposobiti študente za obvladovanje in razvijanje kadrovskih in izobraževalnih sistemov, zagotavljanje ustreznih medsebojnih odnosov, timskega dela in dela ki prinaša konsistentno učinkovitost s posebnim poudarkom na vodenju kadrovskega poslovanja.

S pridobljenim znanjem so študentje sposobni doseči tudi visoko skladnost med profili zahtev delovnih mest in profili usposobljenosti zaposlenih. Med znanja, ki jih obvladujejo diplomanti, je posebej omembe vredna večšina sprejemanje podjetniških odločitev na osnovi informacij o posameznikih, njihovih zmožnostih, kompetencah, nagnjenjih in osebnostih usmeritvah. Študentje se naučijo uporabe ocene potenciala zaposlenih kot osnovnega informacijskega izhodišča za večino kadrovske managerskih postopkov in ukrepov.

Še posebej je program zanimiv, ker ob elementarni kadrovske izobraževalni usmerjenosti, vsebuje tudi potrebna organizacijsko-managerska znanja, kar omogoča, da se diplomanti ob kadrovske- izobraževalno profiliranih zaposlitvah, lahko potegujejo tudi za delovna mesta vodenja in upravljanja v večini organizacij javnega in zasebnega sektorja.

Študijski program Management v športu (visokošolski strokovni študijski program) - Zakaj se bom vpisal(a) na ta študijski program?

Tiste, ki že od nekdaj ves svoj čas posvečate športu, a se vam je profesionalna športna kariera zaradi kakršnega koli razloga izmuznila ali pa ste že zaključili z njo, pa bi vseeno radi ostali v športnih vodah, utegne pritegniti študijski program Management v športu. Namenjen je tako vrhunskim športnikom kot vsem tistim, ki jih zanima vodenje športnih prireditev, objektov, klubov in podobno. Diplomanti te študijske smeri se v času študija opremijo z znanji za operativno izvajanje funkcij procesa menedžmenta in za izvajanje poslovnih funkcij v različnih športno-storitvenih organizacijah in pri športnih projektih, saj vsebina študija posega tako na področje poslovnih ved kot na področje športa.

Študijski program Krizni management (visokošolski strokovni študijski program) - Zakaj se bom vpisal(a) na ta študijski program?

Če ste oseba, ki se dobro znajde v kriznih situacijah in zna hitro in učinkovito že zdaj reševati težave, ko se pojavijo, pa bi radi to svojo sposobnost še dodatno izpilili oziroma jo prenesli v poslovne vode, potem vam bo študijski program Krizni management pisan na kožo. Diplomanti te smeri obvladujejo operativno krizno upravljanje v različnih organizacijah, izvajajo operativno delo na področju vodenja in koordiniranja kriznega odzivanja in načrtujejo ter organizirajo delo s kadri, rešujejo negotovosti in vzpostavljajo osnovne mehanizme obvladovanja stresa v organizacijah v primeru kriznih razmer. Po koncu študija so diplomanti opremljeni z znanji za vodenje organizacije v času pred, med in po krizi.

Vabljeni, da se nam pridružite in da skupaj soustvarjamo prihodnost!



KDO KOMU JE SUMLJIV IN NERAZUMLJIV?

Kdor s svojo glavo misli - nevednemu vedno je sumljiv,
ker ni mu razumljiv,
zato janičar potihoma se odloči,
da se bo ga kar znebil ...
Nesposobni - so sposobni - uničiti sposobne.
Prometna nesreča, samomor, požar
s tehniko postaja vsakdanja stvar!
Večina ne razmišlja: "Kaj prav je? In kaj ni?"
Molče naredijo, kar jim šefi naročijo,
da vsakdanji košček kruha dobijo,
da nahranijo otroke, plačajo obroke in preživijo ...
"Dve generaciji po cele dneve sta garali ... "
"Delu čast in oblast!" In SDK je vedel vse:
"Kaj kdo dela? In kam ves denar gre!?"
V džungli zadeve vse urejajo najmočnejši kremplji in zobje!
Med ljudmi pa spletke in laži, ki mogoče dokazati jih ni!
Ves svet razvija se le v dve smeri ...
na angele ustvarjalne, ki delajo le dobre stvari za vse ljudi,
in pritepenice - nomadsko nabiralne, ki le za svojo jih rit skrbi!
Odkar bog Tarzanu je glasilke podaril,
da bi ga govoriti, pisati, brati in šteti naučil in da z delom možgane si razvil ...
Lepo počasi pravila kulture mu je razložil:
Kaj mu rabi deset prstov: Ne laži! Ne kradi!
Ne skači na vse, kar mimo tebe gre!
"KAJ? Ne bom delal! Od dela žulje se dobi in križ boli!"
Komaj se pisati nauči - že vse črke in zloge po svoje preuredi ...
Spri in zavladaj! Komandirat hoče vse - biti glavni, javni, slavni ...
Značaj človeški pa stagnira - znanost s tehniko **napreduje**
in računalniški sistem vse **nadzoruje** ...
in ves svet v pravno - finančno - kemično vojno je ujet ...
Kdo je programer se pa ne ve,
ker osebni podatek **zaščiten je**.
Poštenih stvari ni treba skrivati! In kaj boste storili vi?

DIJAKI ŠPORTNIKI V DIJAŠKEM DOMU KRANJ



DIJAŠKI IN ŠTUDENTSKI
DOM KRANJ

V Dijaškem domu Kranj v tem šolskem letu biva 60 dijakov športnikov, kar predstavlja kar polovico vseh vpisanih dijakov. Dom se trudi zagotoviti športnikom čim boljše pogoje za doseg dobrih rezultatov, tako na športnem kot na izobraževalnem področju. V ta namen poskuša dijakom prilagoditi program in pogoje bivanja. Vrsto let dobro sodeluje predvsem s Smučarsko zvezo Slovenije v okviru projekta DPNC (Državni panožni nordijski center), športniki teh panog - skakalci in nordijski kombinatorci - pa predstavljajo največji delež športnikov v domu. V našem domu biva ali je bivalo že veliko športnikov, ki so zelo uspešni na svojem področju in so osvajali odličja na največjih tekmovanjih, ob tem pa uspešno zaključili tudi šolanje. Med njimi so Primož Roglič, Anže Lanišek, Štefan Hadalin, bratje Prevc, Bor Pavlovčič, Nika Križnar, Jerneja Brecl in še mnogi drugi.

Kot nekdani profesionalni športnik se zavedam pomembnosti podpore športnikom med kariero. Potrebujejo predvsem krog ljudi, ki jim stojijo ob strani in imajo do njih primeren odnos, skozi katerega se postopno ustvarja zaupanje v trenutkih, ko jim ne gre vse po načrtih, pa predvsem spodbudo in dodatno motivacijo. Glede na to, da sem treniral smučarske skoke, se najlažje postavim prav v njihovo vlogo. Ker pa so zakonitosti v športu v osnovi podobne, jih lahko v določeni meri prenesem tudi na druge športne panoge. Za dobro delo, vzpostavitev dobre klime in vzdušja je potrebno poslušati, komunicirati in pridobiti zaupanje. Da se dijak počuti varen, sprejet in vključen v proces. Da je slišan.

Razvoj otrok in mladostnikov je celosten, kar pomeni, da s spremembo na enem področju vplivamo na ostala področja v razvoju. Ukvarjanje s športom in



športni uspeh je pomemben, a ne sme biti najpomembnejše vodilo. Šport izoblikuje človeka kot celoto, veščine, znanja in delovne navade, ki jih mladi s tem pridobijo, pa jim bodo prišle prav na vseh področjih delovanja.

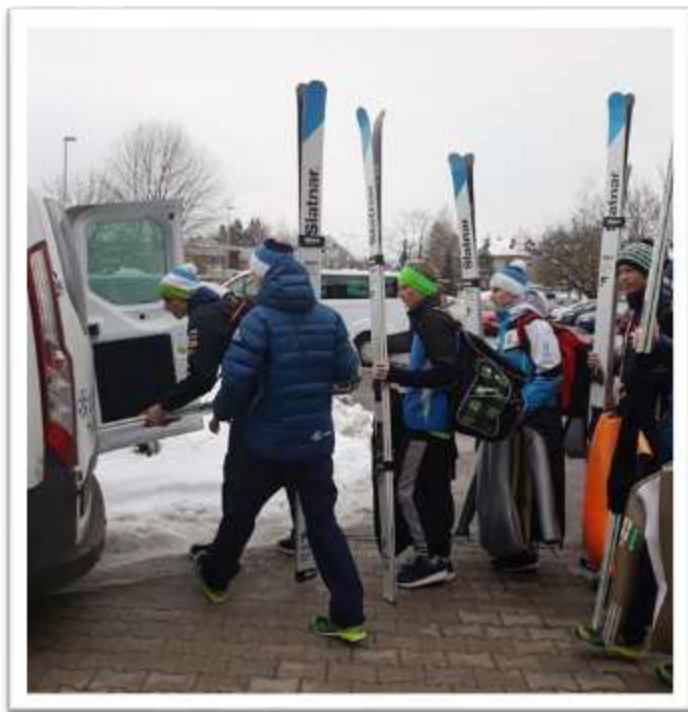
Zaposleni v dijaškem domu se zavedamo, da je ukvarjanje s športom eno od sredstev za zdrav razvoj posameznika. Pomembno je, da soustvarjamo pogoje za doseg čim boljših rezultatov, pri tem pa ne podredimo vsega zgolj temu in ne zanemarimo drugih področij delovanja. Mladi imajo zelo dobre pogoje za uspešno uskladitev izobraževalne in športne poti. Prav dobre pogoje za trening so dijaki navedli kot glavni razlog za vpis v dijaški dom. Razumljivo je, da v tem obdobju mnogim dijakom več pomeni uspeh na športnem področju kot uspeh v šoli, na nas pa je, da jim pomagamo uskladiti ti dve področji. Običajno uspeh na enem področju vodi tudi k uspehu na drugem področju, na drugi strani pa se tudi ob pojavu težavah te pokažejo na vseh področjih delovanja.

Zavedati se moramo, da smo ljudje tisti, ki oblikujemo, vodimo program dela; od navdušenja in zavzetosti zaposlenih v dijaškem domu pa je odvisno, kako kvalitetno se ta program izvaja. Prav tu, v dijaškem domu, vidim največjo prednost, saj so vzgojitelji močno vpeti v delo in so zelo dosledni pri delu z dijaki. To občutijo tudi dijaki, ki se ob različnih vprašanjih, težavah in dilemah obračajo na zaposlene, kar kaže na visoko stopnjo medsebojnega zaupanja. Zaradi specifičnosti posameznih športnih panog dijaški dom ne more ponuditi vsem enakih možnosti za napredek na športnem področju, vsi pa so deležni enake pozornosti, spodbude in obravnave.

Dijaški dom daje dijaku tudi širši pogled na okolico in družbo. Če se želi dijak integrirati v skupino, je prisiljen sprejemati kompromise, drugačne poglede, želje, navade drugih posameznikov. Na ta način postaja bolj prilagodljiv, obenem pa se to lahko pokaže kot prednost tudi na drugih področjih, na primer na športnem.

Pomemben vidik bivanja v dijaškem domu je tudi navajanje na samostojno življenje oziroma na nek način mehek prehod iz udobnega domačega okolja, kjer nemalokrat njihov vsakdan in dejavnosti organizirajo in usklajujejo kar starši. V dijaškem domu je vzgojitelj tisti, ki bdi nad dijaki, predvsem tistimi nižjih letnikov, pri tem pa jim mora dopustiti pravšnjo mero svobode, da sami poskrbijo za organizacijo svojega časa, učenje, dodatne vadbe na športnem področju... Dijaki športniki so veliko bolj obremenjeni kot njihovi vrstniki. Po končanem pouku se odpravijo na trening in se vračajo v poznih popoldanskih urah. Sledi učenje. Če so imeli trening že dopoldan, pa morajo poleg domačih nalog in učenja za preverjanje znanja nadoknaditi še zamujeno snov, ki bi jo ta dan obravnavali v šoli. Skrbeti morajo tudi za svojo opremo in rekvizite, za ta namen imajo posebej urejen prostor v kleti dijaškega doma. Ob koncih tedna so običajno na sporedu tekmovanja. Vse te dodatne aktivnosti, dijake

prisilijo, da si učinkoviteje organizirajo svoj čas. Če jim to uspe, jim ostane tudi čas za druge dejavnosti, sprostitve, druženje...



Ker sem po izobrazbi športni pedagog in imam kar nekaj izkušenj tudi s tekmovanj na različnih ravneh, lahko športnikom pomagam z marsikaterim nasvetom glede telesne priprave, priprave na tekmovanje, načini soočanja z uspehi in neuspehi. Naučiti jih moramo, da razmišljajo zrelo, iščejo rešitve in se ne predajajo, ko jim ne gre. Ponotranjiti morajo vzorec, da se težave rešijo le, če jih rešujemo in če sami pri sebi naredimo vse, da jih odpravimo. Menim, da je pomembno, da dijakom športnikom še vedno pustimo ostati mladostnik, ki ima podobne potrebe kot vsi ostali mladostniki, in ga ne usmerjamo preveč v nekakšen profesionalizem na področju športa. To se mora zgoditi spontano, glede na njihove želje in potrebe. Svojo vlogo vidim v tem, da lahko dijakom športnikom svetujem glede usklajevanja šolskih in športnih obveznosti, saj sem sam šel skozi proces šolanja v času športne kariere, tako na stopnji srednje šole kot tudi fakultete. Dijakom moramo osmisliti pomembnost izobrazbe za čas po končani športni kariere. Učenje jim ne sme postati postranska stvar, nuja, ki jo morajo opraviti, da imajo mir pred starši, vzgojitelji in trenerji. Vsi imamo isti cilj, to so uspehi v šoli in vrhunski rezultati v športu. Zavedati pa se moramo, da jih najbrž velika večina ne bo vse življenje ostala v športu ali se od njega kasneje preživljala. Če se tega zavedajo tudi dijaki, jim je lažje in bolj smiselno usklajevati obe karieri.

Majda V. Mencinger

MOJE OAZE



Šla sem, morala sem iti pogledat, če je še »vse tam« v mojih oazah.
V začetku poletja.

Če je še *ona potka* v »moj« gozd, ki je bila v mojih
nekdanjih časih ozek kolovoz z mehкими zimzelenimi
robovi za palčke, za škrate, v skrivnih rovih med prepletom
korenin, za v pravljice mojih otrok?

Ob potoku. Ah, nad njim pa so bile vedno orlice v svojem
modrovijoličnem sijaju ...

Toda:

Ni bilo one potke, mehka gozdna tla so razrita,
ob robovih režijo odvržene pločevinke od piva,
ki so kot kažipot za v širši prostor ob potoku,
ki so si ga novodobni vandali
izsekali za piknike.

Ko iz odprtih avtomobilov rjove v ta sveti prostor
»tehnopop« ali kakor se temu reče,
ptic, žuborenja vode ter šelestenja gozda ni več slišati.

*Iz zbirke utrinkov v času covida, IZGUBLJENE BILKE, Majde Mencinger,
samozaložba, 2021*

*Majda Mencinger, 1935, učiteljica in delavka v šolstvu, je bila nekaj časa tudi
Zlatopoljčanka, po preselitvi v varovano stanovanje na Planini, je del svojega srca
pustila pri nas.*

Center KORAK za osebe s pridobljeno možgansko poškodbo
 Kidričeva cesta 53, 4000 Kranj,
 T: 04 28 18 611, E: info@center-korak.si, S: www.center-korak.si,
 DŠ: 35283246, MŠ: 1638696000



UNIKATNI IZDELKI

Centra Korak, Kranj

V okviru celostne rehabilitacije oseb s pridobljeno možgansko poškodbo v Centru Korak v okviru socialno varstvene storitve izvajamo tudi zaposlitev pod posebnimi pogoji (ZPP). Uporabnikom so vsakodnevno na voljo kreativne delavnice, kjer nastajajo unikatni, ročno narejeni izdelki, predvsem iz stekla, gline, lesa in drugih materialov.

Ročna dela in obrti so dokazano koristne za razvoj možganskih funkcij in pozitivno vplivajo na posameznikovo duševno zdravje. Uporabnikom kreativne tehnike predstavljajo odmik od težav, druženje, izražanje sebe, urjenje novih spretnosti ter vzdrževanje motorike. Prav tako pa jim končni izdelek in nagrada od prodanih izdelkov predstavlja zadovoljstvo, občutek lastne vrednosti in zagon za naprej.

V rehabilitacijski enoti se večinoma izdelujejo voščilnice, nekaj izdelkov tudi iz gline ter darilne embalaže. Uporabniki so vključeni tudi v gospodinjstva opravila, dela na vrtu ter prodajo izdelkov.

V delovni enoti pri ZPP primarno uporabljamo glino, steklo in izdelujemo darilno embalažo iz kartona. V program se vključujejo tudi zunanji prostovoljci, ki s svojimi znanji obogatijo program: npr. pletenje lesenih košaric ali dekorativno oblikovanje žic.

Glavnino našega programa predstavljajo keramični dekorativni izdelki in uporabni keramični ali stekleni izdelki. Za vsak izdelek izdelamo tudi darilno embalažo iz kartona.

Pri nas lahko izberete darila za vaše najbližje ali za poslovne partnerje, božično novoletna in velikonočna darila in okraske ali samo drobne pozornosti. Za prodajo izdelujemo tudi »butarce« iz naravnih materialov.

Naši izdelki so narejeni iz naravnih materialov – gline, stekla, lesa. So skrbno obdelani so z barvami in premazi, primernimi za uživanje hrane.

Izdelamo tudi izdelke po naročilu – po vaših željah.

Vse naše izdelke si je možno ogledati v trgovini v Centru Korak, Kranj in na prodajah izdelkov na naših stojnicah.

Glede na že dlje časa trajajoče izredne razmere smo prilagodili prodajo in trgovino preselili na **splet**, kjer lahko kupite tudi izdelke socialnega podjetja Zaposlitvenega centra Korak, d.o.o., so.p.*

Izdelke si je možno ogledati in kupiti v skupni **spletni trgovini**:

<https://www.zc-korak.si/spletna-trgovina/>

Vabljeni ste, da nas obiščete v naših prostorih v Dijaškem domu Kranj, na spletu ali pokličete na 04 28 18 620 in z nakupom izrazite podporo našemu programu.

Uroš Vrhunc, del. inštr.



*Socialno podjetje Zaposlitveni center Korak, d.o.o., so.p. trenutno zaposluje 9 invalidnih oseb na zaščitениh delovnih mestih. V Zaposlitvenem centru Korak izdelujejo izdelke iz lesa in gline, poslovna darila in igrače, izvajajo zeleni program – urejanje okolice, čiščenje prostorov in razna kooperantska dela. **Vaš nakup omogoča delovna mesta invalidom.**

Literarni prispevki učencev 5b razreda, OŠ Franceta Prešerna Kranj



ŠOLA POGORELA

Jaz na kavču sem sedela,
ko slišim, da je šola pogorela.
Malo strah me je bilo,
da vse pogorelo bo,
a bilo mi ni nič žal,
dokler se nisem spomnila težav.
Malo žrtev je bilo,
ki pa pozabiti jih bo težko.

Brina, 5.b

POŽAR

Šola gori,
jaz sem brez skrbi,
to ni moj problem.
Zakaj ni gasilcev,
ne vem.
Naši zvezki se žgejo,
gasilci komaj grejo.
Gasilci so vdrli,
skakači pa umrli.
Moj prijatelj Vito je bil tam
in brez skrbi gledal sam.
Valil se je gost dim,
iz sveč pa parafin.
Čistilke bežijo in
se okrog vrtijo.
Ne vem zakaj ta smetnjak,
ampak jaz grem mirno spat.

Tim, 5.b

POŽAR

Požar je slaba stvar,
pride v šolo in že ti je mar.
Za majhne živalce bilo je usodno,
to je razlog, zakaj nobenemu ni ugodno.

Šolo od doma imeli smo dva dni,
takih skrbi več zdaj ni.
Do junija šolo bomo imeli
in skrbi za šolo pozabili.

Vito, 5.b

ZASTAVA REPUBLIKE SLOVENIJE

Zgodovina zastave:



Slovenska narodna zastava se je prvič uveljavila leta 1848, v času »narodnega preporeda«, ko so Slovenci določili slovenske barve na podlagi barv iz grba dežele Kranjske. Pred tem je že leta 1836 avstrijski cesar Ferdinand I. priznal navedene barve kot barve kranjske dežele, leta 1848 pa je to barvno kombinacijo uradno potrdilo tudi avstrijsko notranje ministrstvo. Od takrat se je belo-modro-rdeča trobojnica kot simbol slovenstva vedno močnejše uveljavljala v slovenski kulturni oziroma narodni zavesti.

Slovensko državno zastavo je 24. junija 1991 določila slovenska skupščina s sprejetjem amandmaja C (100) k ustavi iz leta 1974 ter z njo v času tik pred slovensko osamosvojitvijo nadomestila staro zastavo. Tako je Slovenija v novo obdobje vstopila tudi z novimi simboli (grb, zastava in himna), ki odražajo njeno narodno identiteto. Zastava Republike Slovenije je belo-modro-rdeča slovenska narodna zastava, ki nosi v levem zgornjem delu slovenski grb.

Kako in kdaj pravilno izobesimo zastavo, si preberite na strani 59.

Lambergar, Peter Klepec in tudi kralj Matjaž izvirajo naravnost iz slovenskega ljudskega pravljičnega sveta. To so v bistvu pravljični narodni junaki, vsi silaki. Tak je tudi Martin Krpan, ki ga je mojstrsko in živo predstavil pisatelj Fran Levstik. Bedanca v Kekcu je opisal pisatelj Josip Vandot. O Štempiharju pa je pisal pisatelj Matija Valjavec. O zadnjem skoraj ničesar nisem vedel. Saj je tudi premalo populariziran v našem pripovedništvu. Našel sem njegovo edino zgodbo le pri Valjavcu.

Kdo je bil Štempihar? *(Skrajšano po Matiju Valjavcu)*

Po celem Gorenjskem in sploh po vsej Krajnski deželi še vedno velja rek: "Močan kot Štempihar." Od kod Štempihar izvira, pa je marsikateremu neznano. Da je bil v Olševku na Gorenjskem doma, da je bil silno močan — Herkul — so že gospod Poženčan v Novicah pisali. Naj zdaj tudi jaz povem, kar sem večkrat o njem pripovedovati slišal. V vasi, kjer sem doma, je mož, ki ima že osemdeset let in mi je največ o njem vedel povedati. Kar je meni pred leti pravil, naj tukaj vnovič po domače povem.

Bil sem še mlad. Pasel sem neko jutro v Potočah, na pašniku pri cesti, ki drži iz Kokre. Sedel sem na skali in ravno žgance in kislo zelje so mi od doma prinesli. Kar sem po cesti od Kokre ne ravno prevelik, toda životen mož stopi predme in me vpraša: »Dečko, a ti poznaš Štempiharja?« Pravim, da ne. Kar stegne svojo, medvedovi roki enako roko, me prime za lase, dvigne kvišku in me z lahkoto strese trikrat ali kaj takega, kot mačka miško. Postavi me spet na tla in reče: »Ga boš pa že spoznal,« in odide. Da, da, sem si mislil, tebe pa že ne pozabim. In res, da sem ga le od daleč ugledal, bežal sem, kar so me noge nesle, da bi mu več ne prišel v pest.

Silno silen je bil, močen, da ni kaj. Njemu nekaj bokalov vina spiti, dva reparja kruha in dve libri mesa pojesti ni bilo nič. Imel je silno širok nos. Zato so ga tudi dražili: 'Štempihar ima velik nos, junaku vsakemu je kos'. Njega pa je to jezilo. Lučal je za njimi kamenje, ki ga vsak še vzdigniti ni mogel.

Zidal je kmet na Klancu nad Kranjem novo hišo. Bila je že sezidana do vrha, le pokrita še ne. Popoldne je bilo in tesarji in delavci so počivali. Pride mimo Štempihar in streho, ki je bila že tudi narejena, sam dene na hišo. Delavci, ko to vidijo, se začudijo in razveselijo, ker jim je bilo še precej težavno delo odvzeto.

Šest fantinov je vozilo kamne. Najel jih je kmet, ki je novo hišo mislil zidati. Nakladali so pri cesti veliko, težko skalo, pa ji niso bili kos. Pride mimo Štempihar. Stopi prednje, dvigne in naloži sam skalo ter gre naprej.

Tudi v Kranju so korenjaka Štempiharja dobro poznali in vedeli so, da ga rad srka. Tako mu enkrat na semnju rečejo: »Štempihar, koliko ti damo, če privzdigneš ta voz s sodom vina vred?« (Sod vina je namreč pred neko hišo na vozu stal.), bokalov vina po dvajset si upaš spiti, si pri volji in reci: da.« — »Sem,« reče Štempihar in, grča zvita, buča, polna muh, pravi dalje: »Gospodje! Toda, če boste škodo, ako se kaka nabere, vi plačali.« — »Kakšna škoda,« odgovorijo gospodje, »se more neki naključiti? Nič se nima pokaziti, le privzdigni, mi vse plačamo, če bi se le utegnili kaj pokvariti.« — »Mož

beseda!« reče Štempihar. Pči ob dlan, zleze pod voz, se upre vanj s hrbtom ter ga vzdigne visoko in ga nanagloma spusti na trda tla, na kamenje. Poln sod se strese in obroči popokajo na njem. Vino steče po tleh. Gospodje so morali vino in vso škodo plačati, kar so mu obljubili, in Štempihar je dejal: »To, da boste vedeli, kdaj ste se s Štempiharjem norčevali!« In smeh je bil po celem trgu.

Zategnil je voznik velik voz na kraj ceste pri krčmi. Na vozu pa je bil sod vina. Pride mimo Štempihar ponoči. Zleze pod voz, ga nabaše na hrbet in ga presuče. Voznik je zgodaj vstal, ker se mu je mudilo. Ker pa je megla stala, ni videl, kako je voz obrnjen. Napreže, se usede na voz, požene in se pelje po ravno isti poti nazaj, od koder je prejšnji dan odšel. In čuda, ni se zavedel, kam se pelje. Tako je prišel tja, od koder je včeraj odšel. Lahko da je na vozu spal, kakor je že navada voznikov.

Fantini so se preteпали. Štempiharjev brat pa je bil glava pretepa. Ulove ga tedaj in ga vtaknejo na Brdu v luknjo (ječo). Štempihar pride domov in popraša po bratu, kaj in kako. Gre naravnost na Brdo. Pride do grada pred železna vrata. Povpraša: »Brate! ali v tej luknji čepiš?«; oglasi se brat in pravi: »Jože! Si mar ti, si me prišel rešit?«. Odreče Štempihar in pravi: »Stopi, stopi v kak kot ječe.« Izgovori in brčne z nogo v duri, da padejo na sred sobe. Grad se strese in gospoda menijo, da je potres in da je zdaj zdaj vse zletelo na kup, groza jih je, zaženejo krik. Štempihar pa s svojim bratom gre mirno mimo njih domov proti Olševku.

Tobak je mnogo švercal s Hrvaškega. Mejači ga zasačijo in mu rečejo, naj se vda. Toda on potegne enemu puško iz rok in do dobrega našeška vse druge. Teh zgodb o njem in mejačih je bilo kar nekaj.

Ujeli so ga in menda gnali tudi na Dunaj. Tam pa so mu dejali »Štempihar! Spustimo te, če medveda vržeš.« Nato pa njim on »Upam ga vreči, ali drugače se ne mečem, če se medvedu na gobec ne da zanke, da ne bo mogel gristi.« Pripeljejo ga. Denejo nekaj čez medvedji gobec. Zgrabita se. Dajeta se dolgo in rujeta in na koncu se medved na tla zvali. Spustili so ga res, ker se je z medvedom metal. Ni pa bil od tedaj več zdrav. Bolehal je po malem.

Vsi so se ga bali, posebno fantini, ki so ponočni vasovali in razgrajali! Pretepel in nagnal jih je, kjer jih je le videl.

Umrli je v srednji starosti. Ubili so ga fantini, ker so bili jezni, da je tako grdo z njimi ravnal. V gostilni je pil. Razkačeni vasovalci mu pridejo pred krčmo nagajat. Skozi okno pomoli glavo in počí. Eden ga udari po buči z debelim železnim kembljem tehtnice, da je takoj dosti dobil.

Še več takega in drugačnega bi se sem ter tja utegnilo o Štempiharju pripovedovati. Kdor še kaj ve, naj pove, ako ga je volja. Ali on je bil kavelj, da daleč ni bilo takega! Pač bi dandanašnji nekoliko Štempiharjev potrebovali na Slovenskem na deželi in po mestih, posebno pa v Ljubljani, da bi spravili spod nog tiste neokretne živalce, ki so znane po imenu »nemškutarji«.

Našel, malo predelal, skrajšal in zaradi zanimivosti poslal

Majo Prosen

PREVENTIVA NA PODROČJU KRONIČNIH NENALEZLJIVIH BOLEZNI ZA ODRASLE

Ste prejeli vabilo na preventivni pregled iz ambulante vašega družinskega zdravnika? Izkoristite možnost, ki vam je dana in se odzovite.



Preventivni pregled v ambulanti družinskega zdravnika pripada vsem odraslim osebam od 30. leta dalje vsakih 5 let, ogroženim in osebam z že razvitimi kroničnimi boleznimi pa vsako leto. Namenjen je pravočasnemu odkrivanju dejavnikov tveganja za razvoj teh bolezni (še preden se pojavijo znaki bolezni) ter s tem preprečevanju oziroma pravočasnemu odkrivanju morebiti že prisotnih naslednjih kroničnih bolezni: srčno-žilnih, sladkorne bolezni tipa 2, debelosti, arterijske hipertenzije, astme, kronične obstruktivne pljučne bolezni, dednih rakavih bolezni, depresije in osteoporoze. Obsega pogovor o vaših z zdravjem povezanih življenjskih navadah,

pa tudi meritve krvnega tlaka, telesne višine, telesne teže in obsega pasu ter laboratorijske preiskave. Ob koncu pregleda, ki ga izvede diplomirana medicinska sestra, boste, če bo potrebno, deležni kratkega svetovanja o spreminjanju nezdravih življenjskih navad in kreptvi zdravja oziroma napoteni v obravnavo k vašemu osebnemu zdravniku, da vam predpiše zdravila in/ali v Center za krepitev zdravja.



Center za krepitev zdravja

Center za krepitev zdravja (CKZ) je samostojna enota znotraj zdravstvenega doma. Vam najbližji je v Zdravstvenem domu Kranj. V njem so zaposleni različni timi strokovnjakov, ki delujejo na področju kreptve zdravja in preventive. Za obisk **se lahko odločite sami** in se v CKZ-ju oglasite osebno oz. se naročite po telefonu ali pa vas napoti vaš izbrani osebni zdravnik družinske medicine ali zdravnik kakšne druge specialnosti, diplomirana medicinska sestra iz vaše ambulante družinske medicine ali vas k aktivnosti povabi patronažna medicinska sestra.

V CKZ se lahko udeležite delavnic ali individualnih svetovanj, ki jih izvajajo diplomirane medicinske sestre, fizioterapevti, psihologi, dietetiki in kineziologi. Vse storitve so za osebe z urejenim zdravstvenim zavarovanjem brezplačne. Informacije o CKZ Kranj lahko dobite po telefonu (030 450 663) ali na <https://www.zd-kranj.si/?subpageid=68> ter na socialnem omrežju Facebook.



**SKUPINSKE DELAVNICE
IN INDIVIDUALNA
SVETOVANJA**

Pridobili boste:

-  strokovne informacije,
-  veščine,
-  podporo za trajno spremembo življenjskega sloga in krepitev zdravja.

Krepitev zdravja v lokalni skupnosti

V podporo in pomoč vaši skrbi za svoje zdravje so tudi aktivnosti, ki jih strokovnjaki iz CKZ redno pripravljajo v vašem lokalnem okolju. Aktivnosti so različne, npr.: dnevi za zdravje, dnevi odprtih vrat ZD, predavanja in delavnice, občinski preizkus hoje na 2 km in še bi lahko naštevali. Več o načrtovanih aktivnostih v vašem okolju si lahko preberete na spletnih straneh CKZ Kranj.

Če želite še več informacij o preventivnih pregledih in programih, so vam na voljo na spletni strani Skupaj za zdravje: <https://www.skupajzazdravje.si/>

prim. Alenka Hafner, dr. med., spec. javnega zdravja in Zala Marn, dipl. m. s. (NIJZ OE Kranj)

»NALEZIMO SE DOBRIH NAVAD – CEPIMO SE«

Epidemija covid-19 je povzročila eno največjih kriz v zadnjem stoletju, ki je korenito spremenila naša življenja, in učinkovita cepiva so v tem trenutku edino realno upanje, da se epidemija ne bo ponovila tudi v naslednji hladni sezoni.

Najboljša zaščita je cepljenje

K preprečevanju širjenja virusa lahko pomembno prispeva vsak od nas. Pri tem je najpomembnejše, da upoštevamo priporočena zaščitna ravnanja: vzdržujemo medosebno razdaljo vsaj 2 metra, pravilno nosimo masko, skrbimo za higieno rok, zmanjšamo medosebne stike z drugimi in v primeru bolezni ostanemo doma. Najučinkovitejši ukrep za zaščito našega zdravja in zdravja naših bližnjih pa je cepljenje, ki predstavlja najboljšo zaščito pred boleznijo ter težavami, tveganji in posledicami, ki jih prinaša covid-19.

Okuži se lahko vsakdo od nas

Z novim koronavirusom se lahko okuži vsak, tako starejši kot tudi mlajši, izkušnje pa kažejo, da imajo težji potek bolezni starejše osebe in osebe s kroničnimi obolenji (kot so kronične bolezni dihal, sladkorna bolezen, srčno-žilne bolezni, rak ipd.). Med skupinami, ki jim Svetovna zdravstvena organizacija in Centri za nadzor bolezni še posebej priporočajo cepljenje, so zato tudi kronični bolniki in starejši od 60 let, ki predstavljajo več kot 30 odstotkov vseh okuženih v Sloveniji.

Varnost in učinkovitost cepiv

Skrb glede varnosti in učinkovitosti cepiv je odveč. Vsa cepiva morajo namreč skozi enake, točno določene, postopke testiranja in ocenjevanja, kjer se preverja njihova učinkovitost in varnost. Cepiva proti covidu-19 so bila preizkušena v kliničnih testiranjih, v katerih je sodelovalo več deset tisoč ljudi in čeprav bila časovnica strnjena, se je upoštevalo vse pomembne vmesne korake.

Zaščitimo sebe in druge

Odločitev za cepljenje proti covidu-19 je vsekakor v rokah vsakega posameznika, odgovornost do drugih pa je v rokah nas vseh. Ne pozabimo, da je cepljenje proti covidu-19 tudi izkaz odgovornosti do tistih, ki so lahko krhkega zdravja in podvrženi resnim zapletom. Ko bomo na vrsti, se torej cepimo. S tem namreč izkazujemo skrb zase in za vse okoli nas.

Pomembno je namreč, da za uspešno obvladovanje epidemije stopimo skupaj. Zato se čim prej nalezimo dobrih navad in se cepimo v čim večjem številu.

Dodatne informacije o cepivih in cepljenju lahko najdete tudi na posebni spletni strani Nacionalnega inštituta za zdravje, www.cepimose.si.



REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA DELO, DRUŽINO,
SOCIALNE ZADEVE IN ENAKE MOŽNOSTI

NIJZ

Nacionalni inštitut
za javno zdravje



Promocija aktivnosti za
preprečevanje kostno-mišičnih
obolenj in psihosocialnih tveganj pri delu

Promocija aktivnosti za preprečevanje kostno-mišičnih obolenj in psihosocialnih tveganj pri delu (PKMO).

Nacionalni inštitut za javno zdravje (NIJZ) in Fakulteta za zdravstvo Univerze na Primorskem sta vzpostavila spletno stran www.pkmo.si, ki lahko za delavce in delojemalce predstavlja pomembno pomoč pri premagovanju težav, s katerimi se soočajo zaradi svojega delovnega okolja. Na spletni strani se namreč nahajata e-priročnik in e-učbenik s številnimi uporabnimi nasveti, ki zajemajo ergonomске ukrepe, usmeritve za aktivne odmore in navodila za razbremenilne položaje telesa. Skrb za obvladovanje psihosocialnih tveganj na delovnem mestu pa lahko okrepimo z nasveti za tehnike sproščanja in vizualizacije ter prepoznavanjem reakcij na hud stres in stresne motnje v delovnem okolju, sindroma izgorelosti ter nespečnosti. Vsi nasveti so nazorno prikazani z ilustracijami in fotografijami.

Kostno-mišična obolenja in psihosocialna tveganja (na primer stres) pri delu so že desetletja glavni vzrok zdravstvenega absentizma, dolgotrajne odsotnosti z dela, delovne invalidnosti in prezgodnjega upokojevanja delavcev. »Pogostost odsotnosti z dela zaradi kostno-mišičnih obolenj je med letoma 2015 in 2019 v Sloveniji narasla za kar 43 odstotkov, število izgubljenih delovnih dni na zaposlenega zaradi duševnih stresnih motenj pa kar za 54 odstotkov. Zaradi svojih razsežnosti predstavljajo kostno-mišična obolenja in duševne stresne motnje veliko obremenitev za zdravstveni sistem, zaradi finančnega in gospodarskega bremena pa tudi velik socialno-ekonomski ter vsesplošni družbeni problem,« je poudarila vodja projekta dr. Ticijana Prijon.

V okviru projekta je nastalo tudi spletno orodje, katerega posebnost je vstopni vprašalnik »Ugotovi in odpravi«. Na podlagi odgovorov vsak posameznik prejme individualizirano poročilo o svojem tveganju za kostno-mišična obolenja in duševne

stresne motnje v povezavi z delom, glede na starost, spol in tip dela, ki ga opravlja. Še več, poročilo glede na prepoznano tveganje in morebitne že obstoječe težave vključuje povezave do poglavij spletnega orodja, ki so, glede na samoporočane težave posameznika, najbolj priporočljiva.

Dostop do spletnega orodja

Spletno orodje je brezplačno in do njega dostopate s klikom na povezavo: <https://pkmo.si/>.

Navodila za registracijo in prijavo so objavljena na spletni strani.

Z usmerjanjem uporabnika do izobraževalnih vsebin in z ukrepi za preprečevanje kostno-mišičnih bolečin in psihosocialnih tveganj pri delu na projektu želijo doseči, da bo vsak posameznik prejel informacije, ki jih najbolj potrebuje. Cilj projekta pa je tudi, da bi spletno orodje in ostale vsebine pripomogle k večjemu ozaveščanju o problematiki kostno-mišičnih obolenj in psihosocialnih tveganj pri delu ter k zmanjšanju pojavnosti in preprečevanju njihovih posledic v delovno aktivni populaciji, predvsem pri zaposlenih, starejših od 45 let.

Kako pravilno izobesimo zastavo?

Če je zastava izobešena na pokončnem drogu, morajo biti barve zastave razporejene od zgoraj navzdol po naslednjem vrstnem redu: bela, modra, rdeča. Grb mora biti, gledano od spredaj, na levi strani zastave v levem zgornjem delu.

Če pa je zastava izobešena na vodoravnem – prečnem drogu, morajo biti barve zastave razporejene od leve proti desni po naslednjem vrstnem redu: bela, modra, rdeča. Grb mora biti, gledano od spredaj, v ležečem položaju na levi strani zastave v levem zgornjem delu. Tak način izobešanja zastave se ne priporoča.

Ob katerih praznikih Republike Slovenije izobesimo zastavo na stanovanjskih objektih?

- na dan 8. februarja, Prešernov dan, slovenski kulturni praznik
- na dan 27. aprila, dan upora proti okupatorju
- na dan 1. in 2. maja, praznik dela
- na dan 8. junija, dan Primoža Trubarja
- na dan 25. junija, dan državnosti
- na dan 17. avgusta, dan združitve prekmurskih Slovencev z matičnim narodom
- na dan 15. septembra, dan vrnitve Primorske k matični domovini
- na dan 23. novembra, dan Rudolfa Maistra
- na dan 26. decembra, dan samostojnosti

Vir: Zakon o grbu, zastavi in himni Republike Slovenije (Ur. l. RS št. 67/1994) in spletna stran Državnega zbora RS

- **Urejamo postopke za dodelitev pripadajočih zemljišč** skupaj z zelenicami in parkirišči, ki pripadajo posameznim stavbam ali skupinam stavb.
- **Skrbimo za organizacijo popravil, pregledov in čiščenja kanalizacijskih in meteornih cevi** na stavbah in ob njih z namenom preprečevanja izlivov vode in posledično škode za stanovalce.
- **Aktivno se ukvarjamo z zamenjavo skupnih dimnikov in kotlov v stanovanjih**, vgrajujemo nove plinske kondenzacijske kotle z zajemom zraka od zunaj. S tem urejamo tako varnostni vidik uporabnikov ogrevanja po stanovanjih kot tudi ekonomski vidik iz naslova manjše porabe goriva. Pri sanaciji dimnikov se lahko uporabijo sredstva rezervnega sklada. Omogočamo individualno brezobrestno obročno financiranje plinskih kondenzacijskih kotlov Vaillant na 24 mesečnih obrokov za posamezna stanovanja. **Nudimo tudi možnost pridobitve nepovratnih sredstev.**



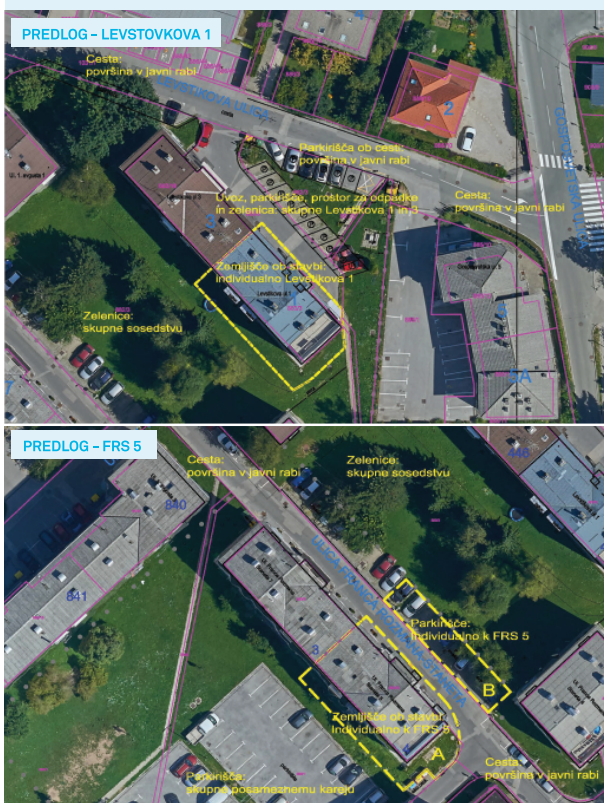
Domplan d.o.o., Bleiweisova 14, 4000 Kranj
T 04/ 20 68 800, F 04/ 20 68 701
| www.domplan.si



CELOVITA ENERGETSKA SANACIJA

- **Izvedli smo celovito energetska sanacijo večine večjih večstanovanjskih objektov v našem upravljanju na tem območju:** izolacijo fasad, izolacijo neogrevanih podstrešij in stropov v kletih proti bivalnim prostorom. Energetsko smo sanirali tudi nekaj manjših objektov (velikosti pod 8 stanovanj), ki terjajo več finančnega vložka lastnikov, in za ta namen urejamo ugodna financiranja energetska sanacij.

DODELITEV PRIPADAJOČIH ZEMLJIŠČ



URADNE URE V TAJNIŠTVU KS ZLATO POLJE:

Uradne ure so vsak prvi torek v mesecu od 17. do 18. ure v prostorih KS Zlato polje, ul. Franca Rozmana Staneta 13 - 1. nadstropje. Stranke osebno sprejema tajnica KS. V času uradnih ur tudi na telefonski št.: 04/ 20 11 972.

Sporočila pregledamo na naslovu: kszp@gmail.com. Tekoča obvestila spremljajte na internetni strani: <http://www.ks-zlatopolje-kranj.si>